

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ὦ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἦν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν (Α΄ Τιμ. ζ΄ 20-21)

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ • ΜΑΪΟΣ – ΙΟΥΝΙΟΣ 2006 • ΤΕΥΧΟΣ 48

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δυστυχισμένοι οἱ ἄνθρωποι πού δέν τούς λείπει τίποτα	σελ. 1
Θά πάrouμε τὴν Πόλη!	σελ. 2
Ἕρθρο ἡρωϊκό καὶ πένθιμο γιὰ τόν σηναγὸ τοῦ Αἰγαίου Κώστα Ἡλιάκη ...	σελ. 4
Δέκα παρατηρήσεις στά πεπραγμένα τοῦ Π.Σ.Ε. στό Porto Alegre	σελ. 5
Ἕνας πρωτομάστορας πού ἀγάπησε τό ἝΑγιον ἝΟρος	σελ. 7
Τά νεοταξικά διβλία Ἱστορίας τοῦ Δημοτικοῦ	σελ. 10
Ρέικι: θεραπεία ἢ ἀποκρυφισμός;	σελ. 12
Εἰδήσεις καὶ σχόλια	σελ. 22

ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΟΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΤΟΥΣ ΛΕΙΠΕΙ ΤΙΠΟΤΑ

Η Παρακαταθήκη φιλοδοξεῖ νά δρᾷ κυρίως ὡς ἓνα ξυπνητήρι. Ξυπνητήρι συνειδήσεων.

Αὐτὴ τὴ φορά, σέ τοῦτο ἐδῶ τό σημείωμα τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς –λόγω καὶ τοῦ θέρους– δέν θά κάνουμε ἀναλύσεις. Θά παραθέσουμε ἓνα δροσερό κείμενο τοῦ μακαριστοῦ δασκάλου Φωτίου Κόντογλου ἀπό τό διβλίο του *Εὐλογημένο Καταφύγιο* (ἐκδ. «Ἀκρίτας» σ. 11). Ἐπιγράφεται «Οἱ ἀπλές χαρές τοῦ καλοκαιριοῦ». Πιστεύουμε πῶς δρᾷ ἀφυπνιστικά, ἐνῶ συγχρόνως μᾶς ξεκουράζει.

Ἕς ἀκούσουμε λοιπόν τόν κυρ-Φῶτη:

Βλογημένος ὁ ἄνθρωπος πού μπορεῖ, τώρα

τό καλοκαίρι, νά ξεμακρύνει γιὰ λίγο ἀπό τὴν ταραχὴ τῆς πολιτείας. Ἕν τοῦ ἀρέσει ἢ θάλασσα, ἅς πάει σέ κανένα νησί, πού δέν εἶναι ἀκόμα χαλασμένοι οἱ νησιῶτες, ἢ σέ κανένα παραδοχῶρι. Νά μὴν κουβαλήσει ὅμως μαζί του τὴν πολιτεία, ὅπως κάνουνε πολλοί, πού ἀπό τὴ μιά θέλουνε νά ἀφήσουνε τὴν ταραχὴ πίσω τους, κι ἀπό τὴν ἄλλη κουβαλᾶνε μαζί τους ὅλα τά περίπλοκα καὶ κουραστικά καθέκαστα τῆς πολιτείας. Πάρε μαζί σου ὅσο λιγώτερα πράγματα μπορεῖς. Γιατί, τό πῶ μέγαλο κέρδος πού θά ἔχεις πηγαίνοντας σ' ἓνα τέτοιο μέρος, θά ἔναι ἡ φχαρίστηση πού νιώθει ὁ ἄνθρωπος σάν τοῦ λείψουνε πολλὰ

πράγματα, πού τά ἔχει στήν πολιτεία τόσο εὐκόλα, καί πού ἐκείπερα θά τοῦ φαίνεται σάν κάποια μεγάλη ἀπόλαυση καί χαρά τό πιά παραμικρό πράγμα. Δυστυχησμένοι οἱ ἄνθρωποι πού δέν τούς λείπει τίποτα, καί δέν ἔχουνε τήν ἐλπίδα νά λαχταρήσουνε κάποιο πράγμα, εἴτε φαγητό εἶναι, εἴτε ξεκούρασμα,

εἴτε ὀμιλία, εἴτε ζεστασιά, εἴτε δροσιά. Καί καλότυχοι ἀληθινά ὅσοι δέν τά ἔχουνε ὅλα εὐκόλα, καί γιά τοῦτο γίνονται γιά δαύτους ὀλοένα νέα καί δροσερά ὅλα τά πράγματα.

γιά τήν ἀντιγραφή
Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΘΑ ΠΑΡΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΗ!

‘Ο Γέρον Παῖσιος ὁ ‘Αγιορείτης ἀποκαλύπτει στόν κ. ‘Ανέστη Μαυροκέφαλο*

Καθώς ἡ καταγωγή μας εἶναι ἀπ’ τήν Καππαδοκία καί ἡ μία γιαγιά μας κατάγεται ἀπ’ τό χωριό τοῦ Γέροντα, ἀπ’ τά Φάρασα, ἐνῶ ἡ ἄλλη ἀπ’ τήν Καισάρεια, ἔχουμε κοινές ρίζες μέ τό Γέροντα, καί ἐπειδή ἐκεῖνα τά μέρη μᾶς πονᾶνε ἰδιαίτερα τώρα πού εἶναι σέ ξένα χέρια, ρωτοῦσα συνέχεια τό Γέροντα γιά τήν Τουρκία, τί θά γίνει μέ τόν ‘Ελληνισμό καί ἄλλα σχετικά.

Κάποτε, εἶχα πάει στό Γέροντα μέ ἕνα φίλο μου καί ἐκεῖ συναντήσαμε μία παρέα ἀπό πέντε παιδιά. Τότε, ρώτησα τό Γέροντα ποιές προέβλεπε νά εἶναι οἱ ἐξελίξεις σχετικά μέ τήν Τουρκία. «Γέροντα» τοῦ λέω, «ἀπ’ τήν ‘Αλεξανδρούπολη εἴμαστε. Μήπως μᾶς πιάσει ἡ μπόρα κατά κεῖ;» Μοῦ ἀπαντᾷ: «Κοίταξε νά δεῖς. Οἱ Τοῦρκοι δέ θά μποῦν στήν ‘Αλεξανδρούπολη. Θά κάνουν μόνο μία πρόκληση στήν ‘Ελλάδα, πού θά ἔχει σχέση μέ τήν αἰγιαλίτιδα ζώνη. Καί ἐμᾶς θά μᾶς πιάσει πείνα. Θά πεινάσει ἡ ‘Ελλάδα. Καί ἐπειδή θά κρατήσῃ αὐτή ἡ μπόρα κάποιο διάστημα, μήνες θά εἶναι, “θά ποῦμε τό ψωμί ψωμάκι”».

Μετά ρωτάω: «Γέροντα, πῶς θά καταλάβω ἐγώ ὅτι θά εἴμαστε κοντά στόν πόλεμο;» «‘Όταν», λέει, «θά ἀκούσεις στήν τηλεόραση

νά γίνεται θέμα γιά τά μίλια, γιά τήν ἐπέκταση τῶν μιλίων (τῆς αἰγιαλίτιδας ζώνης) ἀπό 6 σέ 12 μίλια, τότε ἀπό πίσω ἔρχεται ὁ πόλεμος. ‘Ακολουθεῖ». Λέω: «Καί ποιά κράτη θά συμμετέχουν;» «Κοίταξε, μετά τήν πρόκληση τῶν Τοῦρκων, θά κατεβοῦν οἱ Ρῶσοι στά Στενά. ‘Όχι γιά νά βοηθήσουν ἐμᾶς. Αὐτοί θά ἔχουν ἄλλα συμφέροντα. ‘Αλλά, χωρίς νά τό θέλουν, θά βοηθᾶνε ἐμᾶς. Τότε, οἱ Τοῦρκοι γιά νά ὑπερασπισθοῦν τά Στενά, πού εἶναι στρατηγικῆς σημασίας, θά συγκεντρώσουν ἐκεῖ καί ἄλλα στρατεύματα. Παράλληλα δέ, θά ἀποσύρουν δυνάμεις ἀπό καταληφθέντα ἐδάφη. ‘Όμως, θά δοῦν τότε τά ἄλλα κράτη τῆς Εὐρώπης, συγκεκριμένα ἡ ‘Αγγλία, ἡ Γαλλία, ἡ ‘Ιταλία καί ἄλλα ἕξι-ἑφτά κράτη τῆς ΕΟΚ, ὅτι ἡ Ρωσία θά ἀρπάξει μέρη, ὁπότε θά ποῦν: “Δέν πᾶμε κι ἐμεῖς ἐκεῖ πέρα, μήπως πάρουμε κανένα κομμάτι;” ‘Όλοι, ὅμως, θά κνηγοῦν τή μερίδα τοῦ λέοντος. ‘Ετσι, θά μποῦν καί οἱ Εὐρωπαῖοι στόν πόλεμο».

Σ’ αὐτό τό σημεῖο ρωτάω: «‘Εμεῖς, τί θά κάνουμε; ‘Ο ἑλληνικός στρατός θά πάρει μέρος σ’ αὐτόν τόν πόλεμο;» «‘Όχι» λέει. «Θά βγάλει ἡ κυβέρνηση ἀπόφαση νά μή στείλει στρατό. Θά κρατήσῃ στρατό μόνο στά σύνορα. Καί θά

* ‘Από τό βιβλίο *Γέροντας Παῖσιος ὁ ‘Αγιορείτης (1924-1994), Μαρτυρίες προσκυνητῶν*, ἐπιμέλεια Νικόλαος ‘Α. Ζουρντζόγλου, ἐκδ. ‘Αγιοτόκος Καππαδοκία, Θεσσαλονίκη 2005, β’, ἐκδ. βελτιωμένη καί ἐπιυξημένη. Στίς σσ. 433-436 καταγράφεται ἡ μαρτυρία τοῦ κ. ‘Ανέστη Μαυροκέφαλου, γυμναστοῦ ἀπό τήν ‘Αλεξανδρούπολη, τήν ὁποία καί παραθέτουμε λόγῳ τοῦ ἐνδιαφέροντός της. Σημειωτέον ὅτι ὑπάρχουν καί ἄλλων πολλῶν οἱ μαρτυρίες ἀπό συνομιλίες τους μέ τόν μακαριστό Γέροντα. ‘Όλες αὐτές οἱ μαρτυρίες συμπληρώνουν ἡ μία τήν ἄλλη.

είναι μεγάλη εύλογία πού δέ θά πάρει μέρος. Γιατί, όποιος πάρει μέρος σ' αυτόν τόν πόλεμο, χάθηκε... Τότε, έπειδή στήν Έλλάδα ό κόσμος θά φοβηθεϊ, πολλοί θά στραφοῦν πρὸς τήν Ἐκκλησία, πρὸς τό Θεό, καί θά μετανοήσουν. Γι' αυτό, έπειδή θά ὑπάρξει μετάνοια, δέ θά πάθουμε κακό οἱ Ἕλληνες. Ὁ Θεός θά λυπηθεϊ τήν Έλλάδα, έπειδή ό κόσμος θά στραφεϊ πρὸς τήν Ἐκκλησία, πρὸς τό μοναχισμό καί θά ἀρχίσουν νά προσεύχωνται. Καί θά βαπτισθοῦν πολλοί Τοῦρκοι. Τότε, ό βασιλιάς Κωνσταντῖνος θά συμβάλει ὡς μεσάζοντας, νά δοθῆ ἡ Πόλη στήν Έλλάδα. Εἶναι εύλαθής, εἶναι καλός».

«Γέροντα», τόν ρωτάω μετά, «τήν Πόλη θά τήν δώσουν σέ μᾶς;» «Θά τήν δώσουν σέ μᾶς, ὄχι έπειδή θά τό θέλουν, ἀλλά έπειδή αὐτή ἡ λύση θά ἐξυπηρετεῖ τά συμφέροντα τῶν ξένων. Τότε θά τό καταλάβουν αὐτό. Αὐτά πού σοῦ λέω, μήν τά πεῖς σέ κανένα. Θά σέ θγάλουν τρελλό. Γιατί δέν εἶναι ὠριμες οἱ συγκυρίες ἀκόμα. Τότε θά τό καταλάβεις». Αὐτή ἡ συζήτηση μέ τό Γέροντα ἔγινε τό 1991, ὅταν ὑπηρετοῦσα στό στρατό.

Ἄλλη φορά, ό Γέροντας εἶπε: «Ἡ διοίκηση τῆς Πόλης, ἀπό μᾶς, θά εἶναι καί στρατιωτική καί πολιτική».

Γνώρισα καί τρεῖς ἀξιωματικούς πού εἶχαν πάει στό Γέροντα. Ἀπ' τούς τρεῖς ἀξιωματικούς ό ἕνας ἔλεγε: «Μόνο σέ μένα ό Γέροντας εἶπε πῶς θά εἶμαι διοικητής στρατιωτικοῦ τμήματος στήν Πόλη. Στούς ἄλλους δέν ἀνέφερε τίποτε».

Κάποια ἄλλη παρέα εἶχε πάει στό Γέροντα. Ἐνας ἀπ' αὐτούς σπούδαζε πολιτικός μηχανικός στό Πολυτεχνεῖο τῆς Ξάνθης. Σέ μιά στιγμή, γυρίζει ό Γέροντας, τόν δείχνει μέ τό δάκτυλο –αὐτός, σημειωτέον, πήγαινε στό Γέροντα γιά πρώτη φορά– καί τοῦ λέει: «Ἐσύ, σάν πολιτικός μηχανικός, θά συμβάλεις στήν ἀνοι-

κοδόμηση τῆς Πόλης, γιατί ἡ Πόλη θά ἀνοικοδομηθῆ ἀπ' τήν ἀρχή». Γύρισε καί τόν ἔδειξε μέ τό δάκτυλο μπροστά σέ ὄλους. Τό παιδί, τότε, ἦταν φοιτητής. Μετά, ό Γέροντας γυρίζει σέ μένα καί λέει: «Κι ἐσύ, Ἀνέστη, θά πᾶς στήν Πόλη. Κι ἐσεῖς οἱ δύο –ἔδειξε ἐμένα καί τόν φίλο μου– θά πᾶτε στήν Πόλη, ἀλλά γιά ἄλλο σκοπό». Δέ μοῦ τόν φανέρωσε τό σκοπό. Μετά ἀπ' αὐτό, μοῦ μπῆκε ἡ ἐπιθυμία νά μάθω τουρκικά.

Μιά ἄλλη φορά πού εἶχα πάει στό κελλί τοῦ Γέροντα, ἔτυχε νά εἶναι μέσα ἕνας πρόην μουσουλμάνος ἀπό τή Θράκη. Τόν πιάνω καί τοῦ λέω: «Ἐσύ πῶς συνέδη καί ἦλθες ἐδῶ, στό Γέροντα;» Σταῦρο τόν ἔλεγαν. «Ἄσε», λέει, «κάτσε νά σοῦ πῶ. Ὁ Γέροντας μᾶς ἔκανε ἕνα πολύ μεγάλο θαῦμα καί πίστεψε ὅλη ἡ οἰκογένειά μου. Μετά ἦλθε στό χωριό καί φρόντισε νά βαπτισθοῦμε».

Καί σέ ἄλλη ἐπίσκεψη μας στήν Παναγούδα, ἦταν παρών καί ό μουσουλμάνος πού βαφτίσθηκε, ό Σταῦρος. Τότε, πάλι μᾶς ἀνέφερε ό Γέροντας γιά τά γεγονότα, πῶς θά ἐξελιχθοῦν μέ τήν Κωνσταντινούπολη. Καί ὅταν ἔφθασε στό σημεῖο πού θά πονέσει ἡ Έλλάδα καί εἶπε ὅτι, ἐμᾶς, θά μᾶς ἀγγίξει ἡ πείνα, λέει ό κύριος Σταῦρος: «Γέροντα, νά κρατήσω ἕνα σακί ἀλεύρι γιά νά μπορέσω ν' ἀντιμετωπίσω ἐκείνη τήν περίοδο καί νά μήν πεινάσουν τά παιδιά;» «Ἄσχε», τοῦ λέει, «μήν παίρνεις, γιατί ό γείτονάς σου θά ἔχει ἀλεύρι καί θά σοῦ δώσει!» Δηλαδή, προεῖδε ό Γέροντας ποιός θά βοηθήσει τόν κύριο Σταῦρο στήν περίοδο τῆς πείνας. Ἐκεῖνος φυσικά θά ζεῖ σέ χωριό. Τώρα, ἐμεῖς πού ζοῦμε στίς πόλεις, θά ποῦμε τό ψωμί ψωμάκι. Γι' αὐτό, ἄλλη φορά, ό Γέροντας ἔλεγε: «Νά ἔχετε ἕνα κτηματάκι καί λίγο νά τό καλλιεργεῖτε. Κοντά σέ σᾶς, θά βοηθήσετε καί κάποιον πού δέ θά ἔχει».

Ἡ Παρακαταθήκη στό Διαδίκτυο φιλοξενεῖται στόν Διαδικτυακό Τόπο

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΛΟΓΟΣ

στή διεύθυνση

www.orthodox.net.gr

Συνιστοῦμε ἐπίσης τήν ἐπίσκεψη στήν ἰστοσελίδα:

www.orthros.org

ΑΡΘΡΟ ΗΡΩΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΝΘΙΜΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΑΜΕΝΟ ΣΜΗΝΑΓΟ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΩΣΤΑ ΗΛΙΑΚΗ*

του Στέλιου Παπαθανασίου,
δρ Φιλολογίας και Θεολογίας Πειραματικού Σχολείου Α.Π.Θ.

«Εἶναι λογιῆς παλικαριές, εἶναι καί λογιῆς παλικάρια»
(Στρατῆς Μυριδῆλης)

“Οσοι ἔχουν διαβάσει (ἢ παρακολουθήσει) τὴν τραγωδία τοῦ Αἰσχύλου «Πέρσαι» γνωρίζουν ἀπὸ πρῶτο χέρι τὰ ἀκόλουθα:

1. Ὁ ὑπερφίαλος βασιλιάς Ξέρξης «μεγάλων πόλεων ὁ κύριος,/κάτοχος ἰσχυρῶν στρατῶν καὶ στόλων», ὅπως θὰ ἔλεγε ὁ Καβάφης, μετὰ τὴν ὀλοκληρωτικὴ καταστροφὴ τῆς Σαλαμίνας («δαίμων τις κατέφθειρε στρατὸν πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων») ἐπιστρέφει στὴν πατρίδα του ξεβράκωτος, τούτέστιν συντετριμμένος καὶ τεταπεινωμένος.

2. Ἔχει προηγηθεῖ ἡ ἐμφάνιση τοῦ ἀγγελιοφόρου, ὁ ὁποῖος ἀναγγέλλει στό χορὸ τῶν γερόνων Περσῶν τὰ μαῦρα δεινά, τὸν ἀνήκουστο χαμό: «*Ἡ μισητὴ Ἀθήνα τίς Περσίδες ὀρφάνεψε ἀπὸ γιούς καὶ ἄντρες*». Καὶ ἀντήχησε τότε, κατὰ τὸν ἀγγελιοφόρο, τὸ μυριόστομο: «*ᾧ παῖδες Ἑλλήνων, ἵτε ἐλευθεροῦτε πατρίδ’, ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας γυναικας Θεῶν τε πατρῶων ἔδη θῆκας τε προγόνων, νῦν ὑπὲρ πάντων ὁ ἀγών*».

3. Ἔχει, ἐπίσης, προηγηθεῖ ἡ ἐμφάνιση τοῦ φαντάσματος τοῦ Δαρείου, πού ἀνεβαίνει στὴ σκηνὴ ἀπὸ τὰ καταχθόνια ἔπειτα ἀπὸ σπονδές καὶ ἀπὸ δεήσεις. Ἡ συγκλονιστικὴ φράση τοῦ νεκροῦ βασιλιᾶ («*φεῦ, μέγας τις ἦλθε δαίμων, ὥστε μή φρονεῖν καλῶς*») δίνει, πιστεύω, τὸ μέτρο τῆς ὕδρευς πού διέπραξε ὁ γιός του («*τόν Ἑλλήσποντο ἔζεψε... ἔκλεισε τὸν μέγα Βόσπορο*») καί, βεβαίως τῆς συνακόλουθης σκληρῆς τιμωρίας. «*Πῶς θὰ εὐτυχίσουν πάλι οἱ Πέρσες;*», ρωτᾷ ὁ χορὸς τὸν Δαρεῖο, γιὰ νὰ πάρει τὴν ἀπάντηση: «*Νὰ μὴν ἐκστρατεύσετε στὴν Ἑλλάδα. Ποτέ. Μῆτε κι ἂν εἶναι ὁ στρατός μεγαλύτερος*». Αὐτὰ ὁ Αἰσχύλος.

Δυόμισι χιλιάδες χρόνια ἀργότερα ὁ Γιώργος Σεφέρης, θέλοντας νὰ δείξει πῶς ἡ κάθε ὕδρις ἔχει τὴ δική της Σαλαμίνα καὶ τὸ δικό της μαντατοφόρο, γράφει: «*Ναί, ὅμως ὁ μαντατοφόρος τρέχει/κι ὅσο μακρὺς κι ἂν εἶναι ὁ δρόμος του, θὰ φέρει/σ’ αὐτοὺς πού γύρευαν ν’ ἀλυσσοδέσουν τὸν Ἑλλήσποντο/τό φοβερό μήνυμα τῆς Σαλαμίνας,/Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων./Νῆσός τις ἔστι*» («*Σαλαμίνα τῆς Κύπρος*»).

«Περί ποίας ὕδρευς ὁ λόγος;», θὰ διερωτηθεῖ ἐνδεχομένως ὁ ἀναγνώστης. Ἡ ἀπάντηση παρὰ ταῦτα εἶναι αὐτονόητη: Γιὰ τὴν παραβίαση ἀπὸ τὰ τουρκικὰ ἀεροπλάνα τοῦ ἐθνικοῦ ἐναερίου χώρου (γενικῶς) καὶ (εἰδικῶς) τὴν ὥρα πού ἡ Κρήτη καὶ σύσσωμη ἡ πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἡγεσία ἐναπόθεταν τὸν ἥρωα ἐν ἀγάπῃ καὶ ἐν τιμῇ στὴν τελευταία του κατοικία.

«*Ἦταν γενναῖο, παιδί/Μέ τὰ θαμπόχρυσου κουμπιά καὶ τὸ πιστόλι του/Μέ τὸν ἀέρα τοῦ ἄντρα στὴν περπατηξιά/(...).* Καὶ τὴν ἐκδίκηση τῆς ἀδικίας μπροστὰ του/ –Φωτιά στὴν ἀνομη φωτιά!– /Τὰ βουνά τῆς (Κρήτης) βροντήξανε/ Ὑστερα λυώσαν χιόνι νὰ ξεπλύνουν/ τὸ κορμί του, σιωπηλὸ νανάγιο τῆς ἀγῆς/Καὶ τὸ στόμα του, μικρὸ πουλί ἀκελάηδιστο/Καὶ τὰ χέρια του, ἀνοιχτές πλατείες τῆς ἐρημίας/ Βρόντηξαν τὰ βουνά τῆ (Κρήτης)/Δὲν ἔκλαψαν/Γιατί νὰ κλάψουν/Ἦταν γενναῖο παιδί» (Ὀδυσσεὺς Ἑλύτης).

Ἡ εἰκόνα τοῦ προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, βαθέως μὲν ὑποκλινομένου, θαυμάσια δὲ συγκινημένου καὶ μὲ τὸ χέρι στὴν καρδιά μπροστὰ στὴ σεπτὴ σορὸ τοῦ σμηναγοῦ Κώστα Ἡλιάκη «δείκνυσι τὸν ἄνδρα». Τὸ ἴδιο καὶ ἡ βαρυσήμανση (καὶ πολυσήμαντη) δήλωσή του, ὅτι ἡ ἔνταξη τῆς Τουρκίας στὴν

* Πρώτη δημοσίευση στὴν ἐφημερίδα *Μακεδονία*, 4.6.2006.

Ευρωπαϊκή Ένωση «δέν αποτελεί ιστορική αναγκαιότητα» (αυτό μᾶς ἔλειπε).

Αισθάνομαι υπερέφανος καί γιά τόν ἥρωικό καί ἔνδοξο σηναγό καί γιά τόν πρόεδρό μας.

Κατά τά ἄλλα, τόν ὥραϊο ὡς Ἑλληνα Κρητικό ἱπτάμενο, τώρα πού βρῖσκεται στό χέρι τοῦ Θεοῦ, «Πουλιά τόν χαιρετοῦν, τοῦ φαίνο-

νται ἀδερφάκια του/Ἀνθρωποι τόν φωνάζουν, τοῦ φαίνονται συντρόφοι του/“Πουλιά καλά πουλιά μου, ἐδῶ τελειώνει ὁ θάνατος!”/“Σύντροφοι, σύντροφοι καλοί μου, ἐδῶ ἡ ζωὴ ἀρχίζει!”/Ἄγιάξι οὐράνιας ὁμορφιάς γυαλίζει στό μαλλιά του./Μακριά, χτυποῦν καμπάνες ἀπό κρύσταλλο./Αὔριο, αὔριο, αὔριο: Τό Πάσχα τοῦ Θεοῦ!».

**ΔΕΚΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΣΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΟΥ ΠΣΕ ΣΤΟ PORTO ALEGRE**
τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Ἰωάννου Φωτοπούλου

Ὡς γνωστό στό Porto Alegre τῆς Βραζιλίας 14-23 Φεβρουαρίου 2006 πραγματοποιήθηκε ἡ Ὁ Γενική Συνέλευση τοῦ ΠΣΕ μέ θέμα: «Θεέ, μέ τή Χάρη Σου, ἀνακαίνισε τόν κόσμο». Μεταξύ τῶν 335 «ἐκκλησιῶν» παροῦσα ἦταν καί ἀντιπροσωπεία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀποτελουμένη ἀπό τοὺς Μητροπολίτες Δημητριάδος Ἰγνάτιο, Καλαβρύτων Ἀμβρόσιο, τοὺς Ἐπισκόπους Θερμοπυλῶν Ἰωάννη καί Ἀχαΐας Ἀθανάσιο, τόν ἀρχιμ. Γαβριήλ Παπανικολάου καί τοὺς Καθηγητές Βλ. Φειδᾶ, Κ. Σκουτέρη, Γ. Μαρτζέλο καί Γ. Γαλίτη.

Στό σημείωμα αὐτό ἀσχολούμεθα μέ ἓνα ἀπό τά κείμενα πού ἐνέκρινε ἡ ὀλομέλεια τῆς Συνελεύσεως. Σ' αὐτό καταδεικνύεται ἡ κατάντια τοῦ ΠΣΕ ἀλλά καί τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, οἱ ὁποῖες συνυπογράφουν τέτοια κείμενα καί συνευδοκοῦν στήν ἀναίρεση τῆς ὀρθοδόξου Πίστεως.

Τό κείμενο ἐπιγράφεται: «Καλεσμένοι νά εἶμαστε ἡ Μία Ἐκκλησία. Μιά πρόσκληση στίς ἐκκλησίες νά ἀνανεώσουν τήν δέσμευσή τους γιά ἀναζήτηση τῆς ἐνότητος καί ἐμβάθυνση τοῦ μεταξύ τους διαλόγου».

I) Ἀρχικά τό κείμενο «προσκαλεῖ τίς ἐκκλησίες νά συνεχίσουν τό ταξίδι μαζί σάν ἓνα περαιτέρω δῆμα πρὸς τήν ὀρατὴ ἐνότητα». Ἔρα ἡ πίστη τοῦ ΠΣΕ, ὅπως διαφαίνεται καί στό Καταστατικό του καί ὅπως θά δοῦμε καί στή συνέχεια, εἶναι ὅτι ἡ ἐνότητα τῆς ἐκκλησίας, δηλ. ὄλων τῶν «ἐκκλησιῶν», εἶναι δεδομένη, μόνο πού εἶναι ...ἀόρατη! Ἔτσι ὄλοι ταξιδεύουν γιά νά πιάσουν τό ἄπιαστο ὄνειρο τῆς

ὀρατῆς ἐνότητος! Ἡ ὀρολογία αὐτή εἶναι βέβαια ἐπηρεασμένη ἀπό τά ἀμέτρητα ταξίδια τῶν οἰκουμενιστῶν πότε στό Μπουένος Ἀϊρες, πότε στήν Καμπέρα τῆς Αὐστραλίας, πότε στή Χαράρε τῆς Ἀφρικής καί σέ κάθε γωνιά τοῦ πλανήτη, ὅπου συμμετέχουν στίς συνεδριάσεις τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς καί ἄλλων ἐπιτροπῶν καί ὑποεπιτροπῶν. Καί βέβαια εἶναι ρομαντική καί ἄνευ περιεχομένου ὅταν γίνεται λόγος γιά θέματα πίστεως καί ἐκκλησιολογίας.

II) Στό κείμενο γίνεται ὁμολογία «εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καί Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν», ἀλλά ζητεῖται καί ἡ ποικιλία! Παρατίθεται ἓνα ἀγιογραφικό ἐδάφιο, Α' Κορ. 12, 4-7, στό ὁποῖο ὁ Ἀπόστολος λέγει τά ἑξῆς: «Διαιρέσεις δέ χαρισμάτων εἰσὶ, τό δέ αὐτό Πνεῦμα· καί διαιρέσεις διακονιῶν εἰσὶ, καί ὁ αὐτός Κύριος· καί διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δέ αὐτός ἐστὶν Θεός, ὁ ἐνεργῶν τά πάντα ἐν πᾶσιν». Καί συνεχίζει τό κείμενο: «Ἔτσι ὅπως ὁ λαός τοῦ Θεοῦ, τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἔτσι καί ὁ ναός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἡ Ἐκκλησία, καλεῖται νά φανερώσει τήν ἐνότητα σέ πλούσια ποικιλία». Εἶναι ἐδῶ φανερὴ ἡ ἀθεολόγητη τοποθέτηση, ἡ παρερμηνεία καί ὁ βλάσφημος παραλληλισμός τῆς ποικιλίας τῶν Χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέσα στήν Μία, Ἁγία, Καθολικὴ Ἐκκλησία μέ τήν δυσώδη ποικιλία τῶν πλανῶν πού διακινούνται μέσα στή βαβέλ τῶν αἰρέσεων, πού συνωστίζονται στό ΠΣΕ.

III) «Βεβαιώνουμε», διακηρύσσει τό κείμε-

νο, «ὅτι ἡ ἀποστολική πίστις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι μία, ἀλλά μποροῦν νόμιμα νά ὑπάρχουν διαφορετικές διατυπώσεις τῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας». Ταλαίπωρη Ὁρθοδοξία! Οἱ αἵρετικές διδασκαλίες –μέ συνέπειες στή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων ὑποβιάζονται– σέ «διαφορετικές διατυπώσεις»! Πῶς ὑπέγραψαν αὐτά τά πράγματα ὀρθόδοξοι θεολόγοι, πού γνωρίζουν μέ τί κόπο, αἶμα καί θεῖο φωτισμό οἱ Ἅγιοι Πατέρες διετύπωσαν ὅλα τά ὀρθόδοξα δόγματα γιά νά παραμένουν βέβαια καί ἀσφαλῆ χωρίς τήν παραμικρή ἀλλοίωση καί παραχάραξη;

IV) Τό κείμενο χρησιμοποιώντας τό χωρίο «ἀνακεφαιώσασθαι τά πάντα ἐν τῷ Χριστῷ» (Ἐφ. 1, 10), λέγει ὅτι ὁ Θεός θά ἐναρμονίσει τίς διαφορές καί θά συμφιλιώσει, θά ἐξαφανίσει «τίς ἀνθρώπινες διαιρέσεις». Ἔτσι ὑποτιμῶνται οἱ δογματικές διαφορές καί ἡ ἐμμονή τῶν Ὁρθοδόξων στήν ὀρθή πίστις μπορεῖ κάλλιστα νά θεωρηθεῖ ὡς μία αἰτία ἀνθρωπίνων διαιρέσεων.

V) «Ἡ καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας ἐκφράζει πληρότητα, ἀκεραιότητα καί ὁλότητα τῆς ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ... σέ ὅλους τούς καιρούς καί τούς τόπους. Τό Μυστήριο αὐτό ἐκφράζεται σέ κάθε κοινότητα βαπτισμένων πιστῶν, στήν ὁποία ἡ ἀποστολική πίστις ὁμολογεῖται καί διώνεται, τό εὐαγγέλιο κηρύττεται καί τά μυστήρια τελοῦνται. Κάθε ἐκκλησία εἶναι ἡ Καθολική Ἐκκλησία καί ὄχι ἀπλῶς ἓνα μέρος τῆς. Κάθε ἐκκλησία εἶναι ἡ Καθολική Ἐκκλησία ἀλλά ὄχι τό ὅλον αὐτῆς». Σ' αὐτές τίς γραμμές βλέπει κανεῖς τήν ὀρθόδοξη Ἐκκλησιολογία στήν ὑπηρεσία τοῦ Οἴκουμενισμοῦ. Ἰδού ἡ Ὁρθόδοξη συνεισφορά στό ΠΣΕ. Διότι βέβαια, κάνοντας λόγο ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησιολογία γιά Ἐκκλησίες, ἐννοεῖ τίς κατά τόπον Ἐκκλησίες τῶν ὀρθοδόξων. Σ' αὐτές ὑπάρχει ἡ αὐτή, μία Πίστις, τό ἐν βάπτισμα καί ἡ Καθολικότητα. Ἐδῶ ὡς ἐκκλησίες πού διασώζουν τήν Καθολικότητα ἐννοῦνται ὅλες οἱ αἱρέσεις! Νά τί παθαίνουν οἱ ὀρθόδοξοι θεολόγοι, ὅταν τήν πολύτιμη παρακαταθήκη τῆς Θεολογίας τῶν Ἁγίων Πατέρων τήν παρουσιάζουν ὡς ἰδεολογήματα πρὸς ἐντυπωσιασμό καί διαλογική συζήτηση στά ἀκροατήρια τῶν ἑτεροδόξων, οἱ ὁποῖοι ὁμολογουμένως πολύ ἐπιδέξια τά χρησιμοποιοῦν γιά τούς σκο-

πούς τους, ἀφ' ἑνός ἐπειδή τό θεολογικό τους ὄπλοστάσιο εἶναι χιλιοχρησιμοποιημένο καί ἀτελέσφορο, καί ἀφ' ἑτέρου γιά νά κολακεύσουν τούς ὀρθοδόξους.

VI) «Κάθε Ἐκκλησία πραγματώνει τήν καθολικότητά της ὅταν εἶναι σέ κοινωνία μέ τίς ἄλλες ἐκκλησίες», συνεχίζει τό κείμενο. Ἐδῶ ἔχουμε πλήρη ἀντιστροφή τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησιολογίας. Ἐνῶ ἡ Καθολικότητα τῶν ὀρθοδόξων ἐκφράζεται διά τῆς κοινωνίας τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί μόνο, καί διά τῆς ἀκοινωνησίας μέ κάθε αἵρεση, μέ βάση τό κείμενο αὐτό, ἄν δέν κοινωνοῦμε μέ κάθε αἵρεση τοῦ ΠΣΕ, δέν πραγματώνουμε τήν Καθολικότητά μας!

VII) «Ὅλοι ὅσοι ἔχουμε βαπτισθεῖ ἐν Χριστῷ εἴμαστε ἐνωμένοι μέ τόν Χριστό στό σῶμα Του. «Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διά τοῦ βαπτίσματος» (Ρωμ. 6, 4). Κατά τό Βάπτισμα, τό Πνεῦμα ἀπονέμει τήν ἀγιότητα τοῦ Χριστοῦ στά μέλη τοῦ Χριστοῦ. Τό Βάπτισμα διά τῆς ἐνώσεως μέ τό Χριστό καλεῖ τίς Ἐκκλησίες νά εἶναι ἀνοιχτές καί τίμιες ἢ μία μέ τήν ἄλλη». Ἐδῶ διακηρύττεται, συνυπουργούντων καί τῶν ὀρθοδόξων, τό κῦρος τοῦ βαπτίσματος ὅλων τῶν ἑτεροδόξων. Τό βάπτισμά τους εἶναι ἐν Χριστῷ καί ἔτσι α) τούς ἐνώνει μέ τό Χριστό καί τό Σῶμα Του καί β) τούς παρέχει τήν ἀγιότητα τοῦ Χριστοῦ.

VIII) «Κάποιοι δέν τηροῦν τόν τύπο τοῦ Βαπτίσματος στό νερό, ἀλλά συμμερίζονται τήν ἐπιθυμία νά εἶναι πιστοί στό Χριστό»!!! (they are some who do not observe the rite of baptism in water but share in the desire to be faithful to Christ). Δέν μᾶς διευκρινίζει τό κείμενο ἄν αὐτοί οἱ «κάποιοι» βουτοῦν τούς ὀπαδούς τους στό νερό χωρίς τήν ἐπίκληση τῆς Ἁγίας Τριάδος ἢ ἄν δέν δέχονται κᾶν τό Βάπτισμα. Ἐκεῖνο ὅμως πού μᾶς διαβεβαιώνει εἶναι ὅτι κι αὐτοί εἶναι πιστοί στό Χριστό καί ἄρα καί μ' αὐτούς πρέπει νά ἔχουμε κοινωνία. Μιλοῦμε πλέον γιά ἀναίσχυντη ἀθέτηση καί τῶν πιό στοιχειωδῶν προϋποθέσεων γιά νά λέγεται, –ἔστω καί χωρίς νά εἶναι– κάποιος χριστιανός.

IX) «Ἀκούσωμεν τί τό Πνεῦμα λέγει ταῖς Ἐκκλησίαις». Εἶναι τά τελευταῖα λόγια τοῦ κειμένου. Μέ περισσό θράσος τό ΠΣΕ χρησιμοποιεῖ τά λόγια τῆς Ἀποκαλύψεως, φρονώ-

ντας ότι τό Ἅγιο Πνεῦμα, ὁμιλεῖ, ὅπως καί στόν Εὐαγγελιστή Ἰωάννη, μέσα στίς οἰκουμενιστικές συνεντεύσεις, ὅτι προφητεύει καί ἀποκαλύπτει τό θέλημα τοῦ Θεοῦ σέ ὄλες τίς μεγάλες καί μικρές αἰρετικές ὁμάδες πού ἐξασφαλίζουν τή νομιμότητα τῶν ἐνεργειῶν τους μέ τήν ἀνοχή τῶν Ὁρθοδόξων.

Χ) Ποιά εἶναι ἀλήθεια ἢ ἀξία τοῦ Consensus πού δῆθεν πέτυχαν οἱ Ὁρθόδοξοι στή Συνέλευση τοῦ Πόρτο Ἀλέγκρε, δηλαδή τῆς ἀρχῆς τῆς ὁμοφωνίας κατά τή λήψη ἀπο-

φάσεων στό ΠΣΕ; Ὅταν οἱ ὀρθόδοξοι συνοπογράφουν τέτοια ἐνδοτικά καί ἐπαίσχυντα κείμενα, ὅταν λένε «ναί σέ ὅλα», ἴσως τό περιβόητο Consensus εἶναι ἓνα ὑπέροχο δῶρο στά παιδιά τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ἀφοῦ πουθενά καί ποτέ δέν θά ὑπάρχει δυνατότητα ἔστω καί μειοψηφοῦντος ἀντιλόγου στά καίρια θέματα. Ἀφοῦ σέ ὅ,τι προτείνεται θά λέμε ναί οἱ ὀρθόδοξοι, οὔτε ἓνα μικρό φωτάκι ἀληθείας δέν θά ἀνάβει ἔστω καί σέ μιά γωνιά τοῦ πολυδαίδαλου ΠΣΕ. «Ἡ νύξ προέκοψεν...»

ΕΝΑΣ ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΣΕ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ*

τοῦ Μοναχοῦ π. Παΐσιου, καθηγητοῦ Ἁγιογραφίας
στήν Ἀθωνιάδα Ἀκαδημία

Πήγαινα διαστικά στή βιβλιοθήκη καί ἔξω ἀπό τόν Ἅγιο Σπυρίδωνα εἶδα τόν Φίλιππο πού στοκάριζε ἓνα ξύλο. Εἶχα ἀκούσει, ὅτι εἶχε ἔρθει τό μεσημέρι μέ τή συγκοινωνία. Τόν χαιρέτησα καί τόν εἶδα νά μοῦ γνέφει πρὸς τά πίσω. Στράφηκα καί βλέπω τόν δάσκαλο. Ὁρθιο στό στασίδι του. Ταπεινό σκεῦος μέ ὀρμή πνεύματος. Μέ ἀετίσιο βλέμμα νά ἐπιβλέπει πατρικά τόν μαθητή. Αὐτή ἦταν ἡ πρώτη εἰκόνα μου ἀπό τόν πρωτομάστορα καί σοφό διδάσκαλο Κωνσταντῖνο Τσιλσαβίδη. Ἐτσι τόν θυμᾶμαι πάντα, σταθερό στό «στασίδι» του, στίς δοκιμασμένες ἀρχές του καί ἀεικίνητο στό πνεῦμα του, μέ ἀγάπη γιά τήν τέχνη καί τόν ἄνθρωπο. Ἐναν ταπεινό γίγαντα. Ἐναν ἀπό τοὺς ὠραιότερους ἀνθρώπους πού γνώρισα στή ζωή μου. Πλησιάζουν τά τρίχρονα τῆς ἐκδημίας του καί πλῆθος ἀναμνήσεων μέ περικυκλώνουν.

Ὁ Κ. Τσιλσαβίδης γεννήθηκε στίς Σέρρες στίς 17 Μαΐου τοῦ 1941. Μέσα στά δύσκολα χρόνια τοῦ πολέμου, τῆς κατοχῆς καί τοῦ ἐμφυλίου, ὀρφανός ἀπό πατέρα, πέρασε ὅπως πολλοί ἄλλοι σέ μεγάλη φτώχεια. Σέ ἡλικία 12 χρονῶν ἔρχεται στή Θεσσαλονίκη μέ τή μητέρα καί φοίτησε σέ νυκτερινό σχολεῖο. Ἐλεγε χαρακτηριστικά: «Αὐτό πού θυμᾶμαι εἶναι

ὅτι τή ζωγραφική τήν ἀγάπησα πολύ μικρός, ἀπό 6-7 ἐτῶν. Θαύμασα τό τί μπορεῖ νά κάνει ἓνας ἄνθρωπος, μέ τό νοῦ του, μέ τήν ψυχὴ του καί τά χέρια του. Τίς πρῶτες ἐπαφές μέ τά ζωγραφίσματα τίς εἶχα στήν Ἐκκλησία ἀπό τίς ἁγιογραφίες, πού γιά μένα ἦταν ἓνα ζωντανό μουσεῖο. Ὅταν μποροῦσα γύριζα καί σέ ἄλλες ἐκκλησίες, ἐκτός τῆς ἐνορίας μου, γιά νά δῶ. Μολύβι καί χαρτί δέν εἶχα εὐκόλα, στοίχιζαν ἀρκετά χρήματα. Σχεδίαζα στό χῶμα, στοὺς τοίχους, ὅπου ἔδρισκα». Στή Θεσσαλονίκη μπόρεσε νά βρεῖ χαρτιά, μπογιές, καί σινικές. Τό πρωῖ διάφορες δουλειές, τό βράδυ σχολεῖο. Παρ' ὅλα αὐτά σέ λίγο χρόνο ἀνακάλυψε ὅλα τά ἁγιογραφικά ἐργαστήρια, τίς αἰθουσες τῶν ἐκθέσεων καί τά ἐμπορικά πού πουλοῦσαν ἔργα. Ἀρχισε νά διαβάξει ἄπληστα ὅ,τι ἀφορᾷ τίς τέχνες, ἀπό τήν ἐποχὴ τῶν σπηλαίων μέχρι τήν ἐποχὴ του. Παράλληλα σχεδίαζε καί μελετοῦσε μέ τό φῶς τῆς λάμπας. Τό 1958 προσλαμβάνεται ὡς μαθητευόμενος στό ἐργαστήριό τοῦ ἁγιογράφου Νικολάου Γεωργιάδη καί ἀπό τήν πρώτη ἑβδομάδα γίνεται πρωτομάστορας καί τόν τοποθετοῦν ὡς δάσκαλο στοὺς μαθητές τοῦ ἐργαστηρίου. Σταματοῦσαν τή δουλειά τους οἱ παλαιότεροι τεχνῖτες καί ἔρχονταν στό κα-

* Πρῶτη δημοσίευση στό περιοδικό *Πρωτᾶτον*, ἀρ. 98 (Ἰαν. 2005), σσ. 425-430.

βαλέτο του για να δούν πώς δουλεύει. Πήρε άδεια από τον μαστρο-Νίκο, μετά τό δικτάωρο της έργασίας, να κάθεται και να κάνει αυτά πού ήθελε να ζωγραφίσει ό ίδιος.

Έμπνεόμενος από τόν Ίερό Ναό τών Αγίων Άποστόλων, στά 18 του έκανε τίς πρώτες εφαρμωγές σέ ψηφιδωτό. Τήν ίδια χρονική περίοδο συντηροῦν εικόνες του μουσείου Κανελλοπούλου και πολλών Ίερών Ναών στή Θεσσαλονίκη. «Ό χώρος της Έκκλησίας μέ συνάρπαζε από νέο. Θρησκεία-Ίστορία-Τέχνη, συνυφασμένα, πολιτισμός συγκεντρωμένος για όλους και όχι για λίγους. Είπα στον έαυτό μου, αν άξιωθεις να κάνεις κάτι καλό, στο 99% προηγείται ή Έκκλησία. Όχι στο κάθε πλούσιο πορτοφόλι του έκκεντρικού συλλέκτη. Ζήτα από τόν Θεό να σου δίνει και αν άξιωθεις πρόσφερε στο ναό τήν τέχνη σου».

Μελέτησε μέ ζήλο και κατείχε, εκτός της εικονογραφίας, όλο τό φάσμα της εικαστικής τέχνης. Στο έργαστήριο του Ν. Γεωργιάδη παρέμεινε μέχρι τό 1969. Έκτοτε ανοίγει δικό του έργαστήριο επί της Έγνατίας όδοῦ και γίνεται στή Θεσσαλονίκη ό βασικότερος εκφραστής της παραδοσιακής άγιογραφίας. Παράλληλα δημιουργεί έκαντοντάδες ζωγραφικές παραστάσεις μέ άξονα τόν άνθρωπο, τήν αλήθεια και τό δίκαιο. Θεωρούσε τά δήθεν κινήματα της μοντέρνας τέχνης, ότι επί έναν αιώνα και πλέον, αποπροσανατολίζουν τήν πραγματική ήθική άξία της τέχνης και εγκαθιστούν είδωλα άνυπαρξίας και τήν σπρώχνουν στον άφανισμό της. «Η τέχνη για τόν μαστρο-Κώστα είχε ίερότητα άπαραβίαστη. Έλεγε από μικρός «έγω θα γίνω ζωγράφος, για να ζωγραφίσω αυτά πού δέν φωτογραφίζονται και δέν φαίνονται, τά διαχρονικά όράματα του ανθρώπου. Πλασματικές άξιες σέ κενούς χώρους δέν θέλω».

Άγάπησε τή Θεσσαλονίκη και τόν πολιοῦχο άγίο της, και παρέμεινε ριζωμένος σ' αυτό τόν τόπο, παρ' όλες τίς σειρήνες και τά θέληγτρα τους πού κατά καιρούς έρχονταν. Θυμάμαι πού μάς έλεγε: «Αν ποτέ έρθει ή δόξα μέ πλούτο πολύ στα χέρια και σου κτυπήσει τήν πόρτα για να στον προσφέρει, ό σεμνός μαστορας της γυρίζει τήν πλάτη και της λέει: «Δέν εύκαιρώ, έχω δουλειά τώρα». Και ό

λόγος αυτός του μαστρο-Κώστα είχε έξουσία, διότι τό 1960, και τό 1970 διαδοχικά τόν προσκαλοῦν στήν Άμερική, στο Σικάγο, για να του προσφέρουν τήν έδρα της εφαρμωμένης τέχνης. Τό 1982 του προτείνεται άκαδημαϊκή καριέρα στή Ρώμη. Άνάλογες προτάσεις είχε για τή Γερμανία, ανοικτά όποτε θα τό επιθυμούσε ό ίδιος. Όλες αυτές τίς προσκλήσεις δέν τίς αποδέχθηκε λόγω της επιθυμίας του να παραμείνει στήν Ελλάδα και μάλιστα στή Θεσσαλονίκη, παρ' όλο πού και οι δυό συστηματικά τόν άγνόησαν. Είχε πει κάποτε ό Τσαρούχης σέ κοινό γνωστό τους, ότι «τό 1/10 αν είχε ό Τσιλσαβίδης από τή διαφήμιση πού έχω έγω, δέν θα μιλούσαν καν για μένα».

Τρέχω στον χρόνο, γιατί ό χώρος είναι στενός. Έρχομαι στο 1995, όταν γίνεται γέφυρα ό Φίλιππος και αναλαμβάνει ό Τσιλσαβίδης τήν ανακαινισμένη Τράπεζα στο Κουτλουμούσι να τήν εικονογραφίσει. Πάντοτε αυτό τό θεωρούσε τιμή από τήν Παναγία. Έλεγε: «Τό Άγιον Όρος έχει είκοσι Τράπεζες και τή μία μου τή χάρισε ή Παναγία». Συνάμα τό θεωρούσε χρέος να παραδώσει τήν τέχνη του στή συνοδεία τών μοναχών πού δημιουργήθηκε γύρω του έδω στο Άγιον Όρος, γιατί ό πατέρας του μάστορά του, ό Παναγιώτης Γεωργιάδης, είχε μάθει τήν τέχνη δίπλα στον Καρυώτη ζωγράφο, τόν παπά-Σεραφείμ. Έτσι, όπως έλεγε, τό νερό πού παρέλαβε ξαναεπιστρέφει στον τόπο του για να ξεδιψάσουν και άλλοι. Ό Παν. Γεωργιάδης δίπλα στον π. Σεραφείμ, εκτός από τήν άγιορειτική άναγέννηση, πού είχε καθιερωθεί τότε, είχε μάθει και τήν παραδοσιακή εικονογραφία μέ αυγοτέμπερες, αν και δέν ζητιόταν από τή ρωσική πελατεία. Υπήρχαν, όπως έλεγε ό ίδιος, λίγοι Άγιορείτες μαστορες, αρχές του 20ού αιώνα πού έκαναν τά «αύστηρά δυζαντινά», αλλά δέν είχαν παραγγελίες, γιατί είχε επιβληθεί ή τεχνική του λαδιού και τά αναγεννησιακά.

Έτσι, λοιπόν, ό μαστρο-Κώστας, μέ συνείδηση ότι παραδίδει τήν τέχνη του στον τρόπο πού έπρεπε, μέ βαθύ σεβασμό για τό Άγιον Όρος, επί μία πενταετία, ίστορεί ένα εικονογραφικό σύνολο, μοναδικό και πλήρες. Ωριμος πλέον στήν τέχνη του μέ αποκρυσταλλωμένες εικονογραφικές θέσεις, προχώρησε και

ἔδωσε στήν ἱστορία τῆς εἰκονογραφίας ἕνα καίριο σημεῖο ἀναφορᾶς. Τό θέμα πού ἐπιλέχθηκε ἦταν οἱ ᾿Αγιοι τοῦ ᾿Αγίου ᾿Ορους μέ χαρακτηριστικά περιστατικά τῆς ζωῆς τους. Ἰεραρχήθηκαν στό χῶρο μέ τήν τάξη τῶν Ἱερῶν Μονῶν καί ἔτσι κάθε ᾿Αγιορείτικη Μονή ἔλαβε τό μερίδιό της. Ὁ χῶρος τῆς Τραπέζης λειτουργεῖ πλέον ὡς μία σύναξη τῶν ᾿Αγιορειτῶν ᾿Αγίων, ὡς χῶρος ἐνότητας καί ἀγιότητος. Ἰστορήσε μέ μεγάλη μαεστρία παραστάσεις ἀνεπανάληπτες, ὅπως π.χ. τήν ἐπιδρομή τῶν Λατινοφρόνων ἐπί Βέκκου Πατριάρχου, τή Σύναξη τοῦ 1913 κατά τῆς διεθνοποιήσεως τοῦ ᾿Αγίου ᾿Ορους, τήν ἐπίσκεψη τῆς Θεοτόκου στό ᾿Αγιον ᾿Ορος, τήν πολύμορφη ζωή τοῦ ᾿Αγίου ᾿Ορους κ.λπ. Πλούσιος ἦταν στούς συμβολισμούς του, ὅπως γιά παράδειγμα στήν κοίμηση τοῦ ᾿Αγίου Κοσμά τοῦ Φιλοθεΐτου, βάζει νά προσκυνοῦν τόν πνευματικό ἡγέτη, οἱ ἀρχηγοί τῶν ὄπλων τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ 1821, μέ πρῶτο τόν γέρο τοῦ Μωριά. Στή συνέχεια προχώρησε στήν εἰκονογράφηση τῆς ὁροφῆς, ὅπου ἀνάπτυξε ὅλη τήν Ἀποκάλυψη σέ μιά μοναδικά θεολογημένη ἀπεικόνιση. Ταυτόχρονα σύγχρονος καί παραδοσιακός. Δημιουργία καί παράδοση σέ μιά ἐνότητα ἀρρηκτη μέ ἀριστες θεολογικές καί τεχνοτροπικές προϋποθέσεις. Μιά ἐνότητα πού ἀπαιτεῖ εἰδική μελέτη. Ἰστορήσε ἐπίσης τήν Ἐξαήμερη Δημιουργία καί τή Δευτέρα Παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Μεταξύ τῶν πλαγίων τοίχων καί τῆς ὁροφῆς, ἔβαλε ὅλως ἰδιαίτερος ἕνα στοιχεῖο γιά προσωπικούς λόγους. Ζήτησε τήν ἄδεια νά γραφεῖ τό Σύμβολο τῆς Πίστεώς μας. Ἐνα κείμενο, πού ὡς προσευχή τοῦ εἶχε σφραγίσει τή ζωή του σέ μιά μοναδική ἐμπειρία πού εἶχε, χάρη στίς εὐχές τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος Παΐσιου.

Πολλές φορές, ὄλο τό ἐπιτελεῖο τοῦ ἀγιογραφείου, ἔκανε διάφορες ἐπισκέψεις στό ᾿Αγιον ᾿Ορος. Ἐπισκεφθήκαμε τόν Θεοφάνη, τόν Πανσέληνο, τόν μάστορα τοῦ Καθολικοῦ τῆς Ἱ. Μ. Παντοκράτορος, αὐτόν τόν καλυμμένο καί μοναδικά δυναμικό στό εἶδος του. Σέ κάθε χῶρο ἦταν ἀποκαλυπτικός ὁ μαστρο-Κώστας. Ὑπέροχος ὅταν διάβαζε καί ἐρμή-

νευε τίς εἰκόνες τῶν παλαιῶν μαστόρων. Ἐνας χείμαρρος τῆς παραδόσεως μέ πλούτο εἰκαστικῶν ἐμπειριῶν. Ἡ κάθε γραμμή καί ὁ κάθε χρωματικός τόνος, ἦταν μία ἀφορμή ἑνός ξεκλειδώματος τοῦ εἰκονογραφικοῦ κώδικα. Κάτοχος πλήρως τῆς φυσικῆς ἀπεικόνισσεως καί τοῦ εἰκονογραφικοῦ κώδικα, ξεκαθάριζε τά ὄρια τοῦ καθενοῦ καί ὑπερμαχοῦσε γιά τό μεγαλεῖο τῆς εἰκονογραφίας. Ἐδλεπε μιά παλαιά εἰκόνα καί σοῦ ἔλεγε μέ ἀκρίβεια ὄχι μόνο τήν ἐποχή, ἀλλά καί τί πρότυπα εἶχε ὁ εἰκονογράφος, ἄν ἀντέγραφε ἄλλον, τί δυνατότητες εἶχε ὁ ἴδιος, τά δῆματά του μέσα στήν εἰκόνα, τί ἤθελε νά ἐπιτύχει, ἄν ἔχουν δουλέψει διαφορετικά χέρια στήν ἴδια εἰκόνα κ.λπ.

Θεωροῦσε τόν τόπο τοῦ ᾿Αγίου ᾿Ορους μιά παρακαταθήκη ἱερή, ὅπου εἶναι ἀποτυπωμένο ὄλο τό μεγαλεῖο τῆς Ὁρθοδοξίας, σέ ὅλες τίς μορφές τῆς τέχνης καί κυρίως στήν ἐπιστήμη τῆς προσευχῆς. Στό χῶρο τῆς Ὁρθοδοξίας, ἔλεγε, ὁ Ἕλληνας ὀλοκληρώθηκε καί τό ᾿Αγιον ᾿Ορος εἶναι μιά τρανή ἀπόδειξη αὐτοῦ τοῦ γεγονότος. «Ὁὐκ ἐπιλείπει με ὁ χρόνος διηγούμενον» περί τοῦ Κ. Τσιτσαβίδη. Μιά κορυφή στήν διαχρονική πορεία τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης.

Θυμᾶμαι, ὅταν μᾶς ἀνέφερε μέ νοσταλγία, τήν ἐπίσκεψή του, μαζί μέ 3-4 μαθητές του, στήν καλύβη τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος Παΐσιου, γιά νά πάρουν τήν εὐχή του, ὡς εὐλογία γιά τό ἔργο τους. Ἐλεγε χαρακτηριστικά: «ὅταν μᾶς ἀνοιξε τήν πόρτα ὁ παππούς καί τόν ἀντίκρουσα, τότε κατάλαβα γιά ποιό λόγο ἔκανε ὁ Θεός τόν ἄνθρωπο». Ἀναλογικά, καί ἐγώ θά μπορούσα νά πῶ, ζῶντας καί μαθητεύοντας, δίπλα στόν Κωνσταντίνο Τσιτσαβίδη, ὅτι ἐνοιωσα καί συνειδητοποίησα αὐτό πού εἶχα ἀκούσει ἀπό τόν μακαριστό Γέροντα Παΐσιο «ὅτι ὁ Θεός ἀγαπάει τόν Ἕλληνα, μέχρι σημείου σκανδαλισμοῦ τῶν ἄλλων ἐθνῶν». Στό πρόσωπο τοῦ μαστρο-Κώστα γνώρισα αὐτόν τόν Ἕλληνα πού ἀγαπάει ὁ Θεός, τόν Ἕλληνα πού ὀλοκληρώνεται μέσα στήν Ὁρθοδοξία, τόν ἐραστή τοῦ κάλλους τοῦ Θεοῦ, τόν Ἕλληνα τῆς Φιλοκαλίας.

ΤΑ ΝΕΟΤΑΞΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ του Δημητρίου Νατσιού, διδασκάλου και πτ. Θεολογίας

«Ἐξ ἱστορίας ἀναιρεθείσης τῆς ἀληθείας, τό καταλειπόμενον αὐτῆς ἀνωφελές γίνεται διήγημα». [Ἐάν ἀφαιρέσεις ἀπό τήν ἱστορία τήν ἀλήθεια, αὐτό πού μένει γίνεται ἀνώφελη, ἄχρηστη διήγηση.] (ἱστορικός Πολύβιος)

Ἐν χορδαῖς καί τυμπάνοις μᾶς ἀνακοινώθηκε, πῶς τόν ἐρχόμενο Σεπτέμβριο, θά ἀλλάξουν τά βιβλία τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Τά βιβλία αὐτά, ὅπως αὐτάρεσκα εἶπαν κάποιοι συγγραφεῖς τους, «καλύπτουν» δύο κυδερνήσεις, τήν προηγούμενη καί τήν τωρινή. Γράφτηκαν, δηλαδή, ἀπό ἐκσυγχρονιστές καί παραδίδονται στά χέρια τῶν μαθητῶν ἀπό νεοδημοκράτες. Λαμπρά. Ἐξασφαλισμένη ἡ διακομματική συναίνεση. Ἐχουν τίς εὐλογίες τοῦ συνόλου τοῦ ἐκλογικοῦ σώματος. Πρὸς τό παρόν κυκλοφοροῦν σέ ψηφιακή μορφή. Μέ μιά ἐπίσκεψη στόν διαδικτυακό τόπο τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, μπορεῖ ὅποιοσδήποτε νά γνωρίσει τό νέο ὑλικό. Ὁ γράφων θά ἀσχοληθεῖ σήμερα μέ τό νέο βιβλίο τῆς Ἱστορίας τῆς ἑκτης δημοτικοῦ, τό ὁποῖο ἀναφέρεται στήν νεότερη ἑλληνική ἱστορία. (Ἐλωση τῆς Πόλης, ἕως τίς μέρες μας). Τό βιβλίο γράφτηκε ὑπό τήν ἐποπτεία τῆς κ. Μαρίας Ρεπούση, καθηγήτριας Ἱστορίας στήν Παιδαγωγική Σχολή τοῦ Α.Π.Θ. Σέ συνέντευξή της στά ΝΕΑ (1/1/2005), δήλωσε πῶς στοχεύει σέ μιά παιδεία «ἀνοιχτή» (ὁ ἀνικανοποίητος καημός τῶν ἐκσυγχρονιστῶν) στόν σύγχρονο κόσμο (ποῖός εἶναι ἄραγε αὐτός ὁ «σύγχρονος κόσμος»);).

Τό νέο ἐγχειρίδιο, κατά τήν κ. καθηγήτρια, καινοτομεῖ, διότι ἀποκακρύνεται ἀπό τόν ἐθνοκεντρισμό. Ἀναφέρεται στόν Ἐμφύλιο καί τό Κυπριακό καί ἀποκαθιστᾷ τόν ἱστορικό ρόλο τῶν γυναικῶν. Γιά νά ἐννοήσουμε τήν φράση «ἀπομάκρυνση ἀπό τόν ἐθνοκεντρισμό», ὁ ὁποῖος ποινικοποιεῖται καί ταυτίζεται σχεδόν μέ τόν τσαρλατανικό ἐθνικισμό, θά ἀναφερθοῦμε σέ ὀρισμένες κρίσιμες ἐνότητες τοῦ βιβλίου:

Πρῶτον Στήν ἐνότητα «Οἱ Ἕλληνες κάτω ἀπό τήν ξένη κυριαρχία». Ἡ Τουρκοκρατία ἐδῶ «ἐκλογικεύεται» καί ἐξωραΐζεται. Διαβά-

ζοντας τά σχετικά κεφάλαια ἔχεις τήν ἐντύπωση πῶς Τοῦρκοι καί Ἕλληνες συμβίωναν ἀρμονικότατα. Σφαγές, ἐγκλήματα, λεηλασίες, ταπεινώσεις, βίαιοι ἐξισλαμισμοί, παιδομαζώματα, ὅλα ἀποσιωπῶνται. Τό Γένος, κάτω ἀπό τήν χειρότερη σκλαβιά πού γνώρισε ποτέ ὁ κόσμος, σύμφωνα μέ τήν «νέα ἱστορία», βρισκόταν περίπου σέ ... διακοπές. Σέ ἄρθρο του στό περιοδικό *Ἑλλοπία*, τ. 23, ὁ Θρακιώτης ἱστορικός Γ. Μαγκριώτης (καμμιά σχέση μέ τόν γνωστό πολιτικό), ἐκτιμᾷ πῶς ὁ Ἑλληνισμός στήν ἀρχή τοῦ 14ου αἰῶνα, πρὶν δηλαδή ἀρχίσει ἡ τουρκική «πολιτιστική» ἐξόρμηση, ὑπερέβαινε τά 10 καί πλησίαζε τά 12 ἑκατομμύρια. Στήν ἀρχή τοῦ 19ου αἰῶνα, λίγο πρὶν ἀπό τήν Ἐπανάσταση, τό σύνολο τοῦ ἑλληνικοῦ Γένους στήν Εὐρωπαϊκή καί Ἀσιατική Τουρκία δέν ξεπερνοῦσε τά 3 ἑκατομμύρια. Ὑπό φυσιολογικές συνθῆκες τά 11-12 ἑκατομμύρια τῶν Ἑλλήνων τοῦ 1300 μ.Χ. ἔπρεπε νά εἶναι τό 1800, μέ ἐτήσια αὔξηση 3%, τουλάχιστον 25 ἑκατομμύρια. Οἱ ἀριθμοί εἶναι ἀνατριχιαστικοί. Νά ἀναφέρουμε ἐδῶ πῶς στή νέα ἱστορία, τό Κρυφό Σχολεῖο ἀγνοεῖται, ἡ προσφορά τῆς Ἐκκλησίας (πού δικαίως ὀνομάσθηκε Ἑλληνοσώτειρα) περιορίζεται σέ μιά στεγνή ἀναφορά στόν Κοσμᾶ τόν Αἰτωλό, ὁ ὁποῖος ἀναγράφεται χωρίς τό ἐπιθετο ἅγιος.

Δεύτερον Στήν ἐνότητα «Ἡ μεγάλη Ἐπανάσταση», τά καθαρά στρατιωτικά καί πολιτικά γεγονότα, ὅπου λάμπουν ἡ αὐτοθυσία καί ὁ ἥρωϊσμός τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ '21, περιορίζονται σέ 3 μόλις κεφάλαια, ἐνῶ ἡ ἀναφορά εἶναι σχεδόν τηλεγραφική. Παρατίθενται μόνο τά ὀνόματα τῶν ἡρώων, σάν ἐνδεκάδες ποδοσφαιριστῶν, λείπουν οἱ δοξασμένες μάχες (Γραδιά, Δερβενάκια, Ἐξοδος τοῦ Μεσολογγίου, Ἀλαμάνια, κ.λπ.). Ἐξαιροῦνται, μέ μιά ὀλιγόλογη ἀναφορά, ὁ Κολοκοτρώνης καί ὁ Μαυροκορδάτος, ἐνῶ γίνεται ἰδιαίτερη μνεία στή Μαντώ Μαυρογένους καί στή Δόμνα Βισδίξη, λές καί ἡ Ἱστορία εἶναι θέμα... ποσοστάσεων, ὅπως ἐπιτυχῶς γράφτηκε.

Ὅπως περιέργως ὑπάρχει ὀλόκληρο κεφάλαιο γιά τίς ἐμφύλιες συγκρούσεις. Ὁ λόγος

είναι άπλός. Οί μαθητές δέν πρέπει νά αισθάνονται καί πολύ ύπερήφανοι γιά τούς προγόνους τους· αυτό ένέχει έθνοκεντρική αντίληψη. Άποκαθήλωση λοιπόν, του ήρωϊσμοϋ καί προβολή άσήμαντων έπεισοδίων του Άγώνα, τά όποια ύπονομεϋουν τήν αίσθηση τής έθνικης ένότητας. Στά πλαίσια τής τουρκοελληνικής φιλίας, ή νεοταξική ιστορία, άφαιρεί άπό τήν ύλη ό,τι διχάζει τούς δύο λαούς. Βαπτίζουμε τά μεγαλειώδη ιστορικά συμβάντα «έθνικά στερεότυπα» καί ξεμπερδεϋουμε. Είμαστε προοδευτικοί. Τελεία καί παύλα.

Νά άναφέρω έπίσης έδω ότι στό βιβλίο αυτό κυριαρχεί ή αντίληψη πώς ή Έπανάσταση όφείλεται στόν Νεοελληνικό Διαφωτισμό. Χάρις στόν Κοραή καί τούς λογίους φτάσαμε στην Άνεξαρτησία. Ό γράφων θά επανέλθει γιά νά καταρρίψει αυτήν τήν άπαράδεκτη ιστορική διαστράβλωση. Οϋτε λίγο οϋτε πολύ μάς έσωσε ό Κοραής μέ τίς έπιστολές πού έστειλε άπό τό Παρίσι. Μάς άπελευθέρωσε δηλαδή, τό μελάνι κι όχι τό αίμα τών Νεομαρτύρων, τών κλεφταρματωλών καί τών άλλων άνυπότακτων Έλλήνων.

Τρίτον Στην ένότητα «Η Έλλάδα άνεξάρτητο κράτος», άπουσιάζει προκλητικότατα ιδιαίτερο κεφάλαιο γιά τόν Μακεδονικό Άγώνα. Αυτή ή έσκεμμένη άφαίρεση καθίσταται περισσότερο ύποπτη, όταν γίνεται σέ μία περίοδο πού ή άμφισβήτηση του έθνικου μας όνόματος είναι έντονότατη άπό τούς Σκοπιανούς. Μιά μικρή άναφορά, ως άνθυποκεφάλαιο πού γίνεται στό Μακεδονικό Ζήτημα, άφήνει άναπάντητο τό έρώτημα σέ ποιόν άνήκει ή Μακεδονία. Δίνεται έμφαση στην πολυπολιτισμικότητα τής Μακεδονίας αυτής τής έποχής. Η έλληνικότητά της, αντί νά διατρανωθεί, ύποσημειώνεται. Όταν λάβουν γνώση οί Σκοπιανοί τής έπίσημης ιστοριογραφίας μας, δικαίως θά καγχάσουν καί θά τήν χρησιμοποιήσουν ως άτράνταχτο έπιχείρημα υπέρ τών άπόψεών τους.

Πρόδηλος ό σκοπός τών συγγραφέων - έντολοδόχων τής Νέας Τάξης: Έτοιμάστε τή γενιά πού θά άποδεχθεί τήν παράδοση του όνόματος.

Τέταρτον Στο 4ο κεφάλαιο τής ίδιας ένότητας, αλλά καί στό 1ο τής έπόμενης (Η Έλλάδα στόν 20ο αιώνα) γίνεται άναφορά στους δύο

μεγάλους πολιτικούς Τρικούπη καί Βενιζέλο. Οί συγγραφείς φροντίζουν νά άφήσουν σαφή ίχνη τής ιδεολογικής τους ταυτότητας. Τό κεφάλαιο γιά τόν Τρικούπη, τιτλοφορείται «έκσυγχρονιστικά έργα», ενώ γιά τόν Βενιζέλο «ό έκσυγχρονισμός του κράτους». Η λέξη έκσυγχρονισμός, ή σημαία του σημιτέικου, άναγράφεται περίπου 10 φορές. (Έκσυγχρονισμός στην παιδεία, τήν οικονομία, τήν διοίκηση κλπ). Έν όλίγοις ό Σημίτης είναι ό άμεσος ιδεολογικός άπόγονος τών δύο έξόχων πολιτικών. Ό,τι ξεκίνησαν αυτοί τό συνέχισαν οί έκσυγχρονιστές, ή Δαμανάκη, ό Άνδριανόπουλος, ό Μπίστης, ό Άνδρουλάκης, ό Νεονάκης. Τί Λωζάνη, τί Κοζάνη, δηλαδή. Στή συνέχεια τής ένότητας, «οί Βαλκανικοί Πόλεμοι» ιστοροϋνται κι αυτοί τηλεγραφικά, κομπιά, άνώδυνα, σχεδόν μέ ντροπή. Χύθηκε αίμα, μήν ταράσσουμε τούς μαθητές μέ «βαρβαρικές» άφηγήσεις, όπως είναι οί άπελευθερωτικοί πόλεμοι.

Συντομεϋω λόγω χώρου, άναφερόμενος στό επίκαιρο γεγονός τής Γενοκτονίας του Έλληνισμού τής Μικράς Άσίας καί τών Ποντίων ειδικότερα. Άς μάθουν, λοιπόν, οί Πόντιοι πώς σύμφωνα μέ τήν νέα σχολική ιστορία, αυτήν πού θά διδαχθούν άπό τόν Σεπτέμβριο οί Έλληνόπαιδες, δέν υπήρχε καμμιά Γενοκτονία, αλλά μόνον ειρηνική άνταλλαγή πληθυσμών. Πουθενά δέν άναφέρεται ή λέξη Γενοκτονία, ή σφαγή ή έγκλημα. Θύτες καί θύματα στό ίδιο τσουβάλι.

Ό Δούρειος Ίππος είναι ήδη μέσ στην πόλη, καί έμεις μεμφόμεθα τούς Τούρκους, πού δέν άναγνωρίζουν τίς σφαγές. Παρακάτω όμως τονίζεται τό Όλοκαύτωμα τών Έβραίων.

Προκαλοϋμε καί προσκαλοϋμε δημάρχους, φορείς, σωματεία Ποντίων νά άντιδράσουν δυναμικά, ώστε τά βιβλία αυτά νά μήν φθάσουν στά χέρια τών μαθητών. Είναι επικίνδυνα καί άνιστόρητα. Κλείνω μέ τήν επίκαιρη έπισήμανση του Μίλαν Κούντερα: «Γιά νά έξαφανίσει κανείς ένα έθνος, του άφαιρεί πρώτα τήν μνήμη. Καταστρέφει τά βιβλία του, τήν παιδεία του, τήν ιστορία του. Καί κάποιος του γράφει άλλα βιβλία, του μεταφυτεύει άλλη παιδεία καί έπινοεί άλλη ιστορία. Κατόπιν τό έθνος αρχίζει σιγά σιγά νά ξεχνάει ποιό είναι καί ποιό ήταν. Ό κόσμος τριγύρω του θά τό ξεχάσει πολύ γρήγορα».

ΡΕΪΚΙ: ΘΕΡΑΠΕΙΑ Ή ΑΠΟΚΡΥΦΙΣΜΟΣ; τῆς Ἑλένης Ἀνδρουλάκη, καθηγήτριας

1. Ἡ ἔννοια τῆς θεραπείας

Ἔχετε σκεφτεῖ ποτέ πόση ἀλλοίωση ὑφίστανται οἱ γλωσσικοὶ ὄροι σήμερα; Πόσο ἔχουν ἀπομακρυνθεῖ οἱ λέξεις ἀπὸ τὸ περιεχόμενό τους; Πῶς κατέληξε ἡ λέξη *θεραπεία* νὰ σημαίνει ὁ,τιδήποτε ἄλλο ἐκτός ἀπὸ ἔγκυρη, ἐπιστημονική, ἰατρική πράξη; Κάθε ἀμφιλεγόμενη πρακτική, κάθε παράλογη κι ἐπικίνδυνη μέθοδος ἀποκαλεῖται σήμερα «θεραπεία». Οἱ μελετητές τῆς Νέας Ἐποχῆς δέβαια ἔχουν ἀπὸ καιρὸ ἐπισημάνει ὅτι ἡ «θεραπεία» βρίσκεται στὸ κέντρο τῆς Νέας Ἐποχῆς, τῆς ὁποίας βασικό δόγμα εἶναι «μποροῦμε νὰ θεραπεύσουμε τὸν ἑαυτό μας, τοὺς ἄλλους, τὴν ἀνθρωπότητα, τὸν πλανήτη μας». Οἱ ἄνθρωποι τῆς Νέας Ἐποχῆς ἀρέσκονται νὰ αὐτο-ἀποκαλοῦνται «θεραπευτές», «φωτισμένοι», «εὐλογημένες ὑπάρξεις», «ἐργάτες τοῦ φωτός». «Εἶμαι ἕνα μὲ τὸ φῶς. Εἶμαι γεμάτος μὲ φῶς. Εἶμαι φωτισμένος ἀπὸ τὸ φῶς. Εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου»¹. Ἄνθρωποι πού βιώνουν ὑποκειμενικές, παραπλανητικές ἐμπειρίες πραγματοποιοῦν πάμπολλες ψευδοθεραπείες, διακηρύσσοντας ὑπεροπτικά ὅτι συνεργάζονται «μὲ τὸ Θεό, τὴ θεότητα, τοὺς Ἄγγελους, τὴν Ἀνώτερη Δύναμη, τὸ Σύμπαν, τὴν Ἐνέργεια κτλ. γιὰ τὸ καλὸ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητας». Ἄνθρωποι πού κινοῦνται ταχύτατα μέσα ἀπὸ συγκεκριμένα, ὀργανωμένα δίκτυα γιὰ νὰ προσελκύσουν πλῆθος, συχνά ἀπληροφόρητων ὀπαδῶν-θυμάτων.

2. Οἱ «ἐνεργειακὲς θεραπείες»

Ἔνα μεγάλο μέρος τῶν θεραπειῶν τῆς Νέας

Ἐποχῆς πού βρίσκονται σὲ ἀνθιση σήμερα ἀνήκουν στὶς λεγόμενες «ἐνεργειακὲς θεραπείες». Αὐτὲς οἱ «θεραπείες» ἔχουν ὡς κέντρο τὴν ἐνέργεια, ὄχι ὅμως τὴν ἐνέργεια πού ἀναγνωρίζει ἡ Φυσική, ἡ Χημεία ἢ ἡ Βιολογία, ἀλλὰ μιὰ **ὑποθετικὴ ἢ μεταφυσικὴ ἐνέργεια** ἢ ὁποία δέν ἀνιχνεύεται ἐπιστημονικά καὶ ἢ ὁποία δέν ἔχει καμία σχέση μὲ τὴ μηχανικὴ, τὸν ἠλεκτρισμὸ ἢ τοὺς πυρῆνες τῶν ἀτόμων². Πρόκειται γιὰ μιὰ νεοεποχίτικη ἐνέργεια, ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια ὁποιοῦδήποτε ἐπιστημονικοῦ ἐλέγχου, μελέτης ἢ μέτρησης, πού γίνεται ἀντιληπτὴ μόνο ἀπὸ «θεραπευτὲς μὲ εἰδικὲς ἰκανότητες στὸ νὰ ξεμπλοκάρουν, νὰ ἐναρμονίζουν, νὰ ἐνοποιοῦν, νὰ συντονίζουν, νὰ εὐθυγραμμίζουν, νὰ ἐξισορροποῦν καὶ νὰ διοχετεύουν»³ αὐτὴν τὴν «ἐνέργεια» κι ἔτσι νὰ «θεραπεύουν». Μὲ ἀπλά λόγια, κάθε ἀσθένεια θεωρεῖται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαταραχῆς αὐτῆς τῆς «συμπαντικῆς ἢ ζωτικῆς ἐνέργειας»⁴ καὶ οἱ ἐνεργειακὲς θεραπείες **ὑποτίθεται** ὅτι:

α) αὐξάνουν τὴ διαθέσιμη ἐνέργεια γιὰ νὰ χρησιμοποιηθεῖ γιὰ θεραπεία

β) διευκολύνουν τὴν ὁμαλὴ ροὴ ἐνέργειας σὲ ὅλο τὸ ἐνεργειακὸ πεδίο διαμέσου ἀπομάκρυνσης τῶν «μπλοκαρισμάτων»

γ) ἀλλάζουν τὴν ποσότητα ἢ καὶ τὴν ποιότητα τῆς ἐνέργειας

δ) δημιουργοῦν μεγαλύτερη συμμετρία καὶ ἰσορροπία στὸ ἐνεργειακὸ πεδίο ἢ καὶ

ε) ἀναδομοῦν τὸ ἐνεργειακὸ πεδίο.⁵

Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε κάποιες ἀπὸ τίς πολὺ διαδεδομένες σήμερα καὶ στὴν Ἑλλάδα «ἐνεργειακὲς θεραπείες»: ὁμοιοπαθητικὴ μὲ

1. Σὲ διάφορες ἰστοσελίδες στὸ Διαδίκτυο καὶ Müller Brigitte & Günther Horst, *Θεραπευτικὰ Χέρια*, ἐκδ. Δίδυμοι, 1995 σ. 164.

2. Carroll R. T., *The Skeptic's Dictionary*, Wiley, 2003, σ. 119.

3. Ἐνθ' ἀνωτέρω.

4. Γνωστῆς καὶ ὡς: παγκόσμια ἐνέργεια, ἐνέργεια ζωῆς, κί, τσί, πράνα, κουνταλί, διοενέργεια, ὀργόνη, φοχάτ, ντόσα, αἰθερικὴ ἐνέργεια, τὸ Μεγάλον Πνεῦμα κτλ.

5. www.heartofhealing.net/about/ABCs.html

τά «ένεργειακά» φάρμακά της⁶, διάφορες βιο- ενεργειακές θεραπείες, βελονισμός και πιεσο- θεραπεία (acupressure)⁷, σιάτσου, τσί-κούνγκ (qi gong), τζορέι⁸, ρεφλεξολογία, διάφορες θε- ραπείες της αύρας, αύρα-σώμα (Aura-Soma), κρανιοϊερέθ θεραπεία⁹, άγιουρβέδα, άνθοθε- ραπεία (flower essence therapy) και θεραπεία μέσω (άνθο)ιαμάτων Μπάχ –τά συστατικά και ό τρόπος δράσης τους «έξηγοούνται» μόνο μέ- σω «ένεργειακών» πάλι μεθόδων όπως ή φω- τογράφιση Κίρλιαν– χρωματοθεραπεία, κρυ- σταλλοθεραπεία, θεραπεία έξ άποστάσεως, άρωματοθεραπεία, πολάριτυ, θεραπεία ή έξι- σορρόπηση τών τσάκρας¹⁰, θεραπευτικό άγγιγμα, ρέικι και συναφεϊς μέθοδοι¹¹.

3. Τό ρέικι και ή ιστορία του

«Ρέικι, τό άγγιγμα πού θεραπεύει», «Φώς, Ένέργεια και Άγάπη από τό Σύμπαν τώρα κατευθείαν στά χέρια σας! Βιώστε τίς δικές σας δυνατότητες χρήσης τής κοσμικής ένέρ- γειας και έπεκτείνετε τίς ικανότητές σας στον τομέα τής αυτοβελτίωσης και τής προσφορᾶς προς τούς συνανθρώπους σας». Μέ αυτά τά λό- για μᾶς καλούν νά μάθουμε ρέικι δύο από τά πάμπολλα σχετικά διαφημιστικά φυλλάδια. Τό ρέικι είναι όρος ιαπωνικής προέλευσης και σημαίνει «συμπαντική, ζωτική ενέργεια», «πνευματικά καθοδηγούμενη ζωτική ένέρ- γεια», ή «θεϊκή Δύναμη» («God-Power»). Ίσχυρίζονται ότι «τό Ρέικι είναι μία πανάρ- χια ολιστική, ενεργειακή μέθοδος θεραπείας,

μιά άσφαλής, άπλή και φυσική τεχνική μετά- δοσης τής συμπαντικής, ζωτικής ένέργειας μέσω του άπαλου άγγίγματος τών χειρών». «Είναι μία έναλλακτική, ολιστική θεραπεία για τό σώμα, τό νοῦ και τό πνεῦμα του άνθρώ- που». «Είναι ένα ολιστικό σύστημα φυσικής θεραπείας πού άγγίζει όλα τά επίπεδα τής ύπαρξης... τά όποια δουλεύονται ταυτόχρονα και τά ισορροπεί... Είναι ή “εϋφής” κοσμική ένέργεια ή όποία όδηγεί τό πνεῦμα στην έμπει- ρία τής ολότητας, [έπιφέρει] τήν άρμονία στην ψυχή, τή θεραπεία στο σώμα... Έλευθερώνει όλο τό δυναμικό τών ικανοτήτων, ιδιαιτεροτή- των και τών χαρισμάτων μας... Άποτοξινώνει, καθαρίζει, έναρμονίζει». «Άφυπνίζει τίς αυτοθεραπευτικές δυνάμεις του άτόμου, μειώ- νει ή έξαφανίζει τόν πόνο, προσφέρει βαθιά χαλάρωση», «μᾶς βοηθά νά αγαπήσουμε τόν έαυτό μας»...¹². Γενικά, ύποστηρίζουν ότι θε- ραπεύει όλες τίς σωματικές και ψυχικές άσθέ- νειες, «θεραπεύει ακόμα και τίς σκέψεις και τά συναισθήματά μας», «καμμία άσθένεια δέν άντιστέκεται στο Ρέικι»¹³ εκτός άν ό άσθενής –λένε– άντιστέκεται στη θεραπεία¹⁴ ή ή άσθέ- νεια πρέπει νά παραμείνει για «καρμικούς λό- γους»¹⁵!

Άλλοῦ διαβάζουμε ότι «τό ρέικι είναι πνευ- ματικό μονοπάτι»¹⁶, «είναι μία μέθοδος αυτο- πραγματώσης». Και ότι «μέ τή βοήθεια τής δύ- ναμης του Ρέικι αποκτᾶμε τή δυνατότητα νά ένώσουμε ούρανό και Γῆ»· ότι «είναι μία πρω- τότυπη θεραπεία, πού βασίζεται στην πνευμα-

6. *The Skeptic's Dictionary*, σ. 119 και Raso Jack, *Alternative Healthcare - A Comprehensive Guide*, Prometheus Books, 1994, κεφ. 3.

7. www.irishwolfhounds.org/energy.htm

8. www.naturesbridge.com/glossary.html

9. Carroll R.T., *The Skeptic's Dictionary*, σσ. 328, 41-43, 85.

10. Raso Jack, *Dictionary of Metaphysical Healthcare*, Georgia Council Against Health Frauds, 1998.

11. <http://altmedicine.allinfo-about.com/glossary/defenergy.html>

12. Τά άνωτέρω στοιχεία έχουν ληφθει μέ ακρίβεια από διάφορα διαφημιστικά φυλλάδια και ίστοσελί- δες.

13. Λουίγερινκ Άριε, Ρέικι - *Φυσική και Πνευματική Θεραπεία*, Πύρινος Κόσμος, 1998, σ. 17.

14. Ένθ' άνωτ.

15. Στεφανίδου Μαρίνα, *Τό φώς του ρέικι*, Πύρινος Κόσμος, 2000, σ. 38 & Petter Frank Arjava, *Η φωτιά του ρέικι*, Διόπτρα 2001, σ. 81.

16. Λουκίδου Θάλεια, *Reiki*, Πύρινος Κόσμος, 2000, σ. 96.

τική δύναμη του σύμπαντος»· ότι «δέν μπορεί να συγκριθεί με κανένα άλλο πνευματικό μονοπάτι στον κόσμο»¹⁷! Πρόκειται –λένε– για «ίερη, θεραπευτική τέχνη»¹⁸, «ίερη έπιστήμη» τήν όποία μπορεί να άσκήσει «όποιοσδήποτε διακατέχεται από τήν έπιθυμία να θεραπεύσει και να θεραπευτεί», άφου βέβαια πρώτα «έναρμολιστεί με τήν Συμπαντική Πηγή τής Ένεργειας»¹⁹ και γίνεται «κανάλι μέσα από τό όποιο διοχετεύεται ή συμπαντική ζωτική ένεργεια».

Τό παραδοσιακό ρέικι είναι γνωστό και ως «Ούσουϊ Ρέικι» ή «Φυσικό Θεραπευτικό Σύστημα Ούσουϊ»²⁰, διότι θεωρείται ότι ξαναανακαλύφθηκε στίς άρχές του 20ου αιώνα από τό βουδιστή Μικάο Ούσουϊ κατά τή διάρκεια μιās «έμπειρίας φώτισης» έπειτα από μιá περίοδο νηστείας και διαλογισμού στο –ιερό για τούς Βουδιστές– όρος Κουράμα²¹. Πολλές από τίς πληροφορίες πού κυκλοφόρησαν και διαδίδονται για τόν Ούσουϊ και τό κίνημά του χαρακτηρίζονται από ύπερβολές και ιστορικές ανακρίβειες. Για παράδειγμα, ό Ούσουϊ, γνωστός ως «Dr. Mikao Usui», δέν ήταν γιατρός²², δέν ύπήρξε ποτέ κοσμήτορας του Πανεπιστημίου, ούτε καν φοιτητής. Καί, αντίθετα πάλι μέ όσα γράφτηκαν σέ διάφορες βιογραφίες του, δέν ήταν Χριστιανός, ούτε είχε καμία σχέση μέ τό Χριστιανισμό. «Οί φαινομενικά χριστιανικές πλευρές του ρέικι προστέθηκαν άργότερα στην Άμερική, για να γίνει τό ρέικι εύκολότερα άποδεκτό στίς χριστιανικές χώρες»²³. Μάλιστα κάποιες πηγές αναφέρουν ότι ό έμπνευστής του ρέικι μετείχε σέ άποκρυφιστική όμά-

δα πού άσχολείτο μέ τήν παραψυχολογία και τόν πνευματισμό²⁴.

Τό ρέικι ως πνευματικό μονοπάτι «στηρίζεται από Γενεαλογία»²⁵, δηλαδή έχει «μυητική γραμμή». Λέγεται ότι ό Ούσουϊ μετέδωσε τό ρέικι σέ πολλούς και «έχρισε τόν Τσουζιρο Χαγιασί, άξιωματικό του ίαπωνικού πολεμικού ναυτικού, μέγα δάσκαλο του ρέικι... Ήταν εκείνος πού έφερε τό ρέικι από τήν Ίαπωνία στίς Ένωμένες Πολιτείες»²⁶ μώνοντας τήν Χ. Τακάτα, ή όποία μέ τή σειρά της έχρισε διάδοχο της τήν έγγονή τής Φύλλις Φουρουμότο²⁷ κι έτσι τό ρέικι έξαπλώθηκε στή Δύση. Σήμερα τό ρέικι έχει έξειλιχθεί σέ πάρα πολλά είδη: άγγελικό ρέικι, καρούνα ρέικι, κόμμο ρέικι, θιβετιανό ρέικι, ζέν ρέικι, κουνταλίι ρέικι, SKHM (σεκέμ-σεΐσίμ), λαϊτάριαν ρέικι, μερκάμπα, σαμπάλλα, θεραπεία άνάληψης, χρυσό ρέικι, κάρσα-τέι, άμ-λα, DNA ρέικι, κρυσταλλικό ρέικι, ρέικι Άνώτερου Έαυτου, ρέικι δελφινιών, καμπάλα ρέικι, dream ρέικι, μέρλαϊτ ρέικι, ψυχοθεραπευτικό ρέικι κ.ά., πού συνυπάρχουν μέ πλήθος νέων ένεργειακών συστημάτων όπως SRT (θεραπεία πνευματικής άποκρίσης), θεραπεία όλικης συνειδητότητας, EMF (έξισορρόπηση ήλεκτρομαγνητικού πεδίου), Aura-Soma, ένεργειακή ψυχολογία, συστημική άναπαράσταση κτλ.

4. Οί μήσεις

Τό ρέικι, όπως και πολλές άλλες ένεργειακές θεραπείες, περιλαμβάνει «συντονισμούς» (attunements)²⁸. Οί «συντονισμοί» πού γίνο-

17. Petter Frank Arjava, *Ρέικι. Έ κληρονομιά του Dr. Usui*, Διόπτρα 2001, σσ. 11, 13, 16.

18. www.woldreikiassociation.org

19. Άπό σχετικό φυλλάδιο.

20. Άρχικά όνομάστηκε «πνευματική ίατρική», κατόπιν «Usui-do» (δηλ. πνευματικό μονοπάτι), και έπειτα Usui Reiki Ryoho.

21. Κοντά στην πόλη Κιότο τής Ίαπωνίας.

22. <http://homepage3.nifty.com/GendaiReiki/mythsandfacts.html>

23. Petter Frank Arjava, *Έ φωτιά του ρέικι*, σσ. 27-28.

24. www.esatclear.ie/-dialogueireland/reiki01.htm

25. Λουκίδου Θάλεια, *Reiki*, σ. 64.

26. Petter Frank Arjava, *Έ φωτιά του ρέικι*, σ. 29.

27. Petter Frank Arjava, *Έ φωτιά του ρέικι*, σ. 30.

28. «Συντονισμός»: άποκρυφιστική διαδικασία μεταφοράς «ένεργειας» από τό δάσκαλο στο μαθητή.

νται κατά τή διάρκεια μνήσεων «έχουν στόχο νά ανοίξουν τό μαθητευόμενο σέ θεραπευτικές ἐνέργειες, νά αὐξήσουν τήν εὐθυγράμμιση μέ τόν “παγκόσμιο νοῦ” καί νά κάνουν τό ἄγγιγμα πιό ἰσχυρό»²⁹. «Αὐτό πού κάνει κάποιον ἱκανό νά δίνει Reiki εἶναι οἱ μνήσεις. Αὐτές εἶναι ἡ καρδιά μιᾶς τάξης Reiki»³⁰. Μέ τίς μνήσεις πού γίνονται ἀπό ἕναν μνημένο Δάσκαλο (Master) ὁ ἄνθρωπος «γίνεται ἕνας δίαυλος, ἕνα κανάλι, ἕνα πέρασμα γιά τή συμπαντική ζωτική ἐνέργεια»³¹. «Στό Reiki δέν μαθαίνουμε διανοητικά. Στό Reiki “γινόμαστε”. Γινόμαστε Reiki μέσα ἀπό τίς μνήσεις»³².

Στόν **Πρῶτο Βαθμό** γίνονται 4 μνήσεις στόν μαθητευόμενο «γιά νά συνδεθεῖ μέ τήν πηγὴ τοῦ ρέικι», «γιά ν’ ἀνοίξουν τά ἐσωτερικά θεραπευτικά κανάλια καί νά γίνει δέκτης τοῦ Reiki»³³. “Ὅσοι γνωρίζουν ἀπό ἀποκρυφισμό ἢ ἔχουν ἁγιοπνευματική διάκριση, εὐκόλα κατανοοῦν ὅτι αὐτό δέν εἶναι τίποτα ἄλλο ἀπὸ ἄνοιγμα σέ δαιμονική ἐνέργεια καί σύνδεση μέ κάποια δαιμονική πηγὴ. Πράγματι, κατά τή διάρκεια τῆς μνήσης μερικοὶ «βλέπουν τό Ρέικι σάν χρῶμα...” Ἄλλοι πάλι ἀκοῦν ἤχους ἢ βλέπουν διάφορες εἰκόνες»³⁴. “Ἄλλοι ἐνίωσαν μιὰ «μαύρη ἐνέργεια»³⁵ κτλ. «Ἀπὸ τήν 1η κιόλας μνήση νιώθει πὼς τό Reiki ἀρχίζει νά κυλάει μέσα σου»³⁶. Ἡ τέταρτη μνήση **σέ σφραγίζει**, ὥστε τό Reiki νά παραμείνει γιά πάντα μαζί σου³⁷. Δευτερευόντως, οἱ μαθητές μαθαί-

νουν κάποιες βασικές θεωρίες, τίς θέσεις τῶν χειρῶν καί κάποιες βασικές ἀποκρυφιστικές τεχνικές. Οἱ 21 ἡμέρες μετὰ τή μύηση θεωροῦνται «ἱερές» καί ὁ νεομνημένος λαβαίνει συμβουλές πὼς θά ἐμβαθύνει στίς μνήσεις. Διότι βεβαίως «δέν ἀλλάζετε τό σύστημα γιά νά σᾶς ταιριάξει. Ἀλλάζετε τούς ἑαυτούς σας γιά νά ταιριάξετε στό σύστημα»³⁸.

Ἐρχοῦντο, λίγο ἀργότερα, προχωροῦν καί στό **Δεύτερο Βαθμό**, ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει ἄλλες 3 μνήσεις καί 3 «μυστικά, ἱερά σύμβολα»: τό Σύμβολο τῆς Δύναμης, τό Σύμβολο Συναισθηματικῆς καί Νοητικῆς Θεραπείας καί τό Σύμβολο Θεραπείας Ἐπόντος»³⁹. Τώρα ἀνοίγονται περισσότερο καί κατευθύνουν τήν «ἐνέργεια» σέ καταστάσεις καί σέ ἄποντες. Συνήθως στό Δεύτερο Βαθμό **ἀρχίζουν νά συνειδητοποιοῦν τήν ὑπαρξή πνευμάτων-ὁδηγῶν** «πού συμμετέχουν σέ κάθε θεραπεία ρέικι»⁴⁰. Στό Δεύτερο Βαθμό «μαθαίνουν γιά πνεύματα-ὁδηγούς καί πὼς νά ἐπικοινωνοῦν μαζί τους καί νά τά χρησιμοποιοῦν στίς θεραπείες τους»⁴¹. Κάποια κέντρα, ὅπως τό «Διεθνές Κέντρο Ἐκπαίδευσης στό Ρέικι»⁴², διδάσκουν εὐθέως ὅτι «Ἐγγελοι, ὄντοτες φωτός καί πνεύματα-ὁδηγοὶ τοῦ Ρέικι (Reiki spirit guides) ... διατίθενται νά σᾶς βοηθήσουν...” Ὅσο πιό πολύ ἀνοίγετε στήν πραγματική φύση τοῦ Ρέικι... τόσο περισσότερο μποροῦν νά σᾶς βοηθήσουν τά πνεύματα-ὁδηγοὶ τοῦ

29. www.heartofhealing.net/about/Types.html

30. Λουκίδου Θάλεια, *Reiki*, σ. 21.

31. Petter Frank Arjava, *Ἡ φωτιά τοῦ ρέικι*, σ. 110.

32. Λουκίδου Θάλεια, *Reiki*, σ. 70.

33. Müller Brigitte & Günther Horst, *Θεραπευτικά χέρια*, σ. 41.

34. Στεφανίδου Μαρίνα, *Τό φῶς τοῦ ρέικι*, σ. 33.

35. Ἀπὸ τό ἀρχεῖο μας.

36. Müller Brigitte & Günther Horst, *Θεραπευτικά χέρια*, σ. 42.

37. http://www.pamelamilesreiki.com/index_flash.html

38. Λουκίδου Θάλεια, *Reiki*, σ. 97.

39. (ἢ ἄλλιως τό Σύμβολο θεραπείας ἀπὸ Ἐπόσταση) Sharma Sumeet, *Ὅλα ὅσα θέλετε νά μάθετε γιά τό ρέικι*, Βαρβάρα Χατζησάββα, 2004, σ. 36.

40. www.esatclear.ie/~dialogueireland/reiki01.htm

41. Στό βιβλίο «*Βασικά ἐρωτήματα γιά τήν Ἐναλλακτικὴ Ἱατρικὴ*» τοῦ Κέντρου Βιοηθικῆς καί Ἀνθρώπινης Ἀξιοπρέπειας τοῦ Μίτσιγκαν, στό www.inplainsite.org/html/other_occult_practices.html

42. The International Center for Reiki Training.

Ρέικι... Μπορούν να σās βοηθήσουν να αναπτύξετε την πρακτική σας, κατευθύνοντας πελάτες σε σās και βοηθώντας στις θεραπείες»⁴³. Κάποιοι Masters ονομάζουν το ρέικι μορφή τσάννελινγκ⁴⁴ και περιγράφουν πώς τα πνεύματα τούς καθοδηγούν την ώρα που δίνουν «θεραπείες» ρέικι. Και πώς τούς φέρνουν σε επαφή με διαφόρων ειδών «θεραπευτικές ενέργειες»⁴⁵. Όμως «τό πρόβλημα είναι ότι τα πνεύματα του τσάννελινγκ, που ισχυρίζονται ότι είναι οντότητες γεμάτες φως, σοφία και αγάπη ή άγγελοι σταλμένοι από το Θεό, είναι πνεύματα που ψεύδονται και τα όποια ή Γραφή αναγνωρίζει ως δαίμονες»⁴⁶.

Στή συνέχεια για κάποιους ακολουθεί και ο **Τρίτος Βαθμός**, ο Βαθμός του Master (Δασκάλου). Οί κάτοχοί του μπορούν να μυούν τούς άλλους. Έδω τα πράγματα προχωρούν πάρα πολύ, καθώς ο βαθμός αυτός περιλαμβάνει μία επιπλέον μύηση και το τέταρτο Σύμβολο, το Σύμβολο του Master, το οποίο «μās συντονίζει με τον Έσωτερο ή Άνωτερο Έαυτό, τον Θεϊό Έαυτό μας και μās ενώνει με την πηγή του Ρέικι»⁴⁷. Το Σύμβολο του Master λειτουργεί ξεκάθαρα σε επίπεδο πνευμάτων. Στόν Τρίτο Βαθμό οί Δάσκαλοι «έκχωρούν τόν πλήρη έλεγχο τών θεραπειών στά πνεύματα-όδηγούς τους»⁴⁸, τα όποια «διευθύνουν όλα τα τεκταινόμενα»⁴⁹.

5. Ο τρόπος «θεραπείας»

Ο «θεραπευτής» βάζει τόν άσθενή να ξα-

πλώσει, καλώντας τον να κλείσει τά μάτια. Τά ροϋχα ή τυχόν γύψος δέν χρειάζεται να βγούν «γιατί τό Reiki διαπερνά τά πάντα»⁵⁰. Τό ρολόι όμως πρέπει να βγει «έπειδή ή μπαταρία έκπέμπει δονήσεις που μπορούν να ένοχλήσουν τίς δονήσεις του Ρέικι»⁵¹! Ο «θεραπευτής» αρχίζει να διαλογίζεται χρησιμοποιώντας τό «διαλογισμό Γκασό», μία παραδοσιακή Ίαπωνική τεχνική Ρέικι που δίδασκε ο Ούσουϊ. Στή συνέχεια εφαρμόζει την τεχνική «ρέϊτζι» με την όποια «συνδέεται (έπικοινωνεί) με την συμπαντική ένεργειακή πηγή» και έπικαλείται «τή δύναμη του Ρέικι», τής όποιας γίνεται «όργανο». Κατόπιν ξεκινά τή «θεραπεία» προσπαθώντας, διαμέσου άναπνευστικών τεχνικών «καθαρισμού του πνεύματος», να παραμείνει σε κατάσταση διαλογισμού⁵².

Η «θεραπεία» ή «άτομική συνεδρία», ή όποια διαρκεί από 45-90 λεπτά, γίνεται με «έπίθεση χειρών» του «θεραπευτή» σε συγκεκριμένες θέσεις στό σώμα. «Τά χέρια τοποθετούνται σε 12 ή και περισσότερες θέσεις που αντιστοιχούν στά κυριότερα τσάκρα του σώματος»⁵³. Τσάκρα(ς) είναι τά ύποθετικά κέντρα πνευματικής ένεργειας στό σώμα, σύμφωνα με τίς άνατολικές θρησκείες. Η μεταφυσική ύπόθεση είναι ή έξής: «τά 7 τσάκρας συγκεντρώνουν την αίθερική (subtle) ένεργεια, τή μετασηματίζουν και την παρέχουν στά αντίστοιχα όργανα και μέρη του σώματος. Όταν χρησιμοποιούνται οί τεχνικές του Ρέικι

43. www.reiki.org/ReikiPractice/PracticeHomepage.html

44. Τό τσάννελινγκ είναι «μία νεοποχίτικη μορφή πνευματισμού» ή «ένας νεοποχίτικος εϋφημισμός για τή διαμεσότητα (mediumship) ή τήν κατοχή από πνεύματα (spirit possession)».

45. http://www.threshold.ca/reiki/Reiki_And_Channeling.html

46. Dr Ankerberg, John & Dr Weldon, John, *Encyclopedia of New Beliefs*, Harvest House Publishers, 1996, σ. 80.

47. www.reiki.gr/Question43.shtml

48. www.inplainsite.org/html/other_occult_practices.html

49. www.esatclear.ie/~dialogueireland/reiki01.htm

50. Λουκίδου Θάλεια, *Reiki*, σ. 112.

51. Στεφανίδου Μαρίνα, *Το φως του ρέικι*, σ. 63.

52. Dr Usui Mikao & Petter Frank Arjava, *Τό άθθεντικό έγχειρίδιο του Ρέικι του Δρα Mikao Usui*, Διόπτρα, 2002, σσ. 17-22.

53. Petter Frank Arjava, *Η φωτιά του ρέικι*, σ. 68.

κι... διοχετεύεται ή Συμπαντική Ζωτική Ένέργεια διαμέσου τών διαφόρων τσάκρας, για νά επέλθει άρμονία στή λειτουργία τών τσάκρας»⁵⁴, πράγμα πού θεωρείται ταυτόσημο μέ τήν υγεία. Στήν πορεία αυτή ό «θεραπευτής» όραματίζεται, ζωγραφίζει ή τοποθετεί στά πάσχοντα σημεία ένεργοποιημένα σύμβολα, τά όποια του δόθηκαν κατά τίς μυήσεις του⁵⁵. Συνήθως παραμένει 3-5 λεπτά σέ κάθε σημείο, έκτός και άν «καθοδηγηθεί διαφορετικά». «Τό Ρέικι είναι μιá πολύ σοφή ένέργεια. Πάει εκεί πού τήν χρειάζεται κανείς»⁵⁶. **Κι έτσι διαμέσου τής «επίθεσης τών χειρών» και τής «θεραπείας τών τσάκρας» θεραπεύονται δήθεν όλες οι σωματικές και ψυχικές παθήσεις, γίνεται αυτόθεραπεία, θεραπεύονται άπόντες, ζώα, φυτά, πράγματα, καταστάσεις, τό παρελθόν, φορτίζονται μπαταρίες, άπαλλάσσεται ό ύπολογιστής από ιούς κτλ⁵⁷. Και ή «συνεδρία» κλείνει άφου ό «θεραπευτής» εύχαριστήσει τό Ρέικι⁵⁸.**

Στό τέλος τής θεραπείας ό δέκτης (άσθενής) πληροφορείται πώς «ίσως νιώσει πιό άσχημα μετά τίς πρώτες Reiki-θεραπείες» και πράγματι μπορεί ό άσθενής νά παρουσιάσει συναισθηματικά ξεσπάσματα και λοιπές αντιδράσεις πού του λένε ότι είναι «αυτόθεραπευτικές αντιδράσεις»⁵⁹. Όμως από τίς μελέτες (ψυχιάτρων, ψυχολόγων, θεολόγων) και τίς προσωπικές μαρτυρίες συνάγει κανείς τό συμπέρασμα ότι πρόκειται για συνακόλουθα ψυχολογικά ή και συναισθηματικά προβλήματα αντίστοιχα μέ αυτά πού προκύπτουν από τό

διαλογισμό!⁶⁰.

6. Η προώθηση του ρέικι

Τό ρέικι ήρθε στήν Ελλάδα τά τελευταία 15-20 χρόνια. Τό 1994 δέν υπήρχε κανένα βιβλίο για τό ρέικι στά Έλληνικά. Σήμερα κυκλοφορούν εύρέως τουλάχιστον 15 σχετικά βιβλία στά Έλληνικά. Ένα από αυτά άπευθύνεται στά παιδιά και μέ πολύ έλκυστικό τρόπο τά εισάγει στό ρέικι και τίς τεχνικές του. Παροτρύνει τά παιδιά νά βρουν ένα δάσκαλο για «νά σάς μυήσει στόν 1ο βαθμό και νά σάς δείξει τόν τρόπο πού θά χρησιμοποιείτε τό ρέικι»⁶¹. Τό βιβλίο αυτό ήρθε -λέει- «νά καλύψει τήν ανάγκη νά έχει ή καινούρια γενιά τών πνευματικών παιδιών, πού έχουν όνομαστέι “ίντιγκο”, “κρυστάλλινα”, “ούράνιο τόξο” ή “παιδιά του νέου αιώνα”, τά δικά της βιβλία»⁶². Μέσα από τίς χαρούμενες, πολύχρωμες σελίδες του βιβλίου τά παιδιά διδάσκονται πώς νά δίνουν ρέικι και μαθαίνουν ότι τό ρέικι τά «βοηθά» νά ήρεμήσουν, νά διώξουν τά νεύρα, νά άπαλλαγούν από τό άγχος τών έξετάσεων, νά ξεκουράσουν τό μυαλό τους από τό διάβασμα, νά συγκεντρωθούν, νά άπαλύνουν τόν πόνο, νά έχουν καλύτερη υγεία, νά επικοινωνούν καλύτερα μέ τούς άλλους, νά νιώσουν πιό κοντά στόν φύλακα άγγελό τους...⁶³. Τά προγράμματα ρέικι για παιδιά, πού ήδη λειτουργούν έδω και χρόνια στό έξωτερικό, έχουν έρθει και στήν πατρίδα μας. Μεγάλο ιδιωτικό σχολείο στήν Άττική διαφήμιζε πριν λίγους μήνες προγράμματα ρέικι για παιδιά και έφή-

54. Honervogt Tanmaya, *Reiki*, Gaia books, 2005, σ. 20.

55. Στεφανίδου Μαρίνα, *Τό φώς του ρέικι*, σ. 64.

56. Στεφανίδου Μαρίνα, *Τό φώς του ρέικι*, σ. 35.

57. Petter Frank Arjuna, *Η φωτιά του ρέικι*, σσ. 81-87 και σέ πολλά άλλα έγχειρίδια.

58. Στεφανίδου Μαρίνα, *Τό φώς του ρέικι*, σ. 64, και Müller Brigitte & Günther Horst, *Θεραπευτικά χέρια*, σ. 86.

59. Müller Brigitte & Günther Horst, *Θεραπευτικά χέρια*, σσ. 86-89.

60. Singer Thaler Margaret, *Cults in Our Midst-The Continuing Fight Against their Hidden Menace*, John Wiley, 2003, κεφ. 6 και *Encyclopedia of New Age Beliefs*, σσ. 222-223, 390, 396, κ.ά.

61. Σχετικό βιβλίο πού εκδόθηκε στό τέλος του 2005, σ. 15.

62. Σχετικό βιβλίο πού εκδόθηκε στό τέλος του 2005, σ. 9.

63. Σχετικό βιβλίο πού εκδόθηκε στό τέλος του 2005, σσ. 36-37.

βους. “Έλληνες ρέικι μάστερς έχουν βρει τρόπους, μαζί με θεατρικό παιχνίδι, ζωγραφική, κολλάζ κτλ., νά κάνουν μύησεις καί στά παιδιά. **Οί μύησεις γίνονται συνήθως από τήν ηλικία τών 7 ἐτῶν.**” Άλλος μάστερ τοῦ ἀγγελικοῦ ρέικι, «θεραπευτικός σύμβουλος» Aura-Soma καί εἰδικός στό τσάννελινγκ, διοργανώνει σέ διάφορες πόλεις τῆς Ἑλλάδας (σέ σχολεῖα, σχολές, πολιτιστικούς συλλόγους κτλ) ἐργαστήρια γιά παιδιά μέ τίτλο «Τό Οὐράνιο Τόξο: Ἐνα Μαγικό Κλειδί στή Ζωή μας». Τά ἐργαστήρια ἀπευθύνονται σέ παιδιά ἀπό 6 ἐτῶν, ἐνῶ γίνονται καί ἀντίστοιχα ἐργαστήρια γιά γονεῖς, δασκάλους, θεραπευτές κτλ.

Τόν Μάϊο τοῦ 2006 ἤρθε στήν Ἀθήνα καί ὁ βουδιστής δάσκαλος Χυακούτεν Ἰναμότο, γιά νά μᾶς διδάξει τό Ἰαπωνικό σύστημα Κόμμο Ρέικι. Ὁ βουδιστής δάσκαλος μέ εἰλικρίνεια δήλωσε ὅτι «ὁ πραγματικός σκοπός τοῦ Ρέικι εἶναι ἡ φώτιση ἢ ἡ ἀφύπνιση»⁶⁴. Ἐν ὀλίγοις, ἡ Ἑλλάδα τοῦ 2006 ἔχει γεμίσει ἀπό «θεραπευτές» ρέικι καί συναφῶν πρακτικῶν. Κάποιοι ἀπό αὐτούς λειτουργοῦν ὡς ἀνεξάρτητοι δάσκαλοι, ἀλλά οἱ περισσότεροι εἶναι συνασπισμένοι σέ δίκτυα, ὅπως τό «Δίκτυο Θεραπευτῶν-Συμβούλων Αὐτοβελτίωσης» στό ὁποῖο μετέχουν δάσκαλοι/ἐναλλακτικοί θεραπευτές ρέικι, γιόγκα, ἀγιουρβέδα, ἀρωματοθεραπείας, ἀνθοθεραπείας, Aura-Soma, βελονισμοῦ, σιάτσου, ρεφλεξολογίας, ὁμοιοπαθητικῆς, ἰριδολογίας, κρανιοϊερῆς θεραπείας, πολεμικῶν τεχνῶν, ἐναλλακτικῶν ψυχοθεραπειῶν κτλ. Γιά νά σταθοῦν καί νά ἐπεκταθοῦν, ὑποστηρίζονται ἀπό συλλόγους καί ὁμοσπονδίες ὀλιστικῶν θεραπευτῶν καί κατοχυρώνονται νομικά μέ διαφόρους τρόπους ὅπως «ὁ Σύνδεσμος γιά τό Δικαίωμα στήν Ἐπιλογή τῆς Θεραπευτικῆς Ἀγωγῆς». Ἐπιπλέον, ἔχουν ἰδρυθεῖ καί στή χώρα μας «ἀνοιχτά πανεπιστήμια» καί «σχολές» τοῦ ρέικι καί λοιπῶν ψευδοθεραπειῶν. Ταυτόχρονα αὐξάνονται τά

πολυάριθμα «συνέδρια, σεμινάρια, ἐργαστήρια» «αὐτοβελτίωσης, αὐτοθεραπείας, θεραπείας τοῦ πλανήτη», οἱ ἐναλλακτικές διακοπές ρέικι κτλ. σέ διάφορα νησιά. Τόν Αὐγούστο θά γίνει στή Χαβάη τό «24ο Παγκόσμιο Συνέδριο Πνευματικῆς Ἀφύπνισης» καί τήν ἴδια περίοδο στήν Ἑλλάδα τό «2ο Φεστιβάλ Πνευματικῆς Ἀφύπνισης» πού διοργανώνεται γιά δεύτερη χρονιά ἀπό τό Angels House University, «ἀνοιχτό Πανεπιστήμιο πού ἰδρύθηκε ὑπό τήν καθοδήγηση τῶν Ἀναληφθέντων Δασκάλων καί τοῦ Ἀγγελικοῦ Βασιλείου» (!) γιά νά ἐκπαιδεύσει στό ἀγγελικό ρέικι καί ὄχι μόνο, μέ σεμινάρια καί μνητικά ταξίδια. Σύντομα θά γίνει καί τό Πρῶτο Πανελλήνιο Φεστιβάλ ρέικι στήν Ἀθήνα.

Νά τονιστεῖ ὅτι ἡ προώθηση τοῦ ρέικι γίνεται μέσω διεθνῶν ἐνώσεων καί δικτύων πού ἔχουν μέλη σέ πολλές χῶρες τῆς Εὐρώπης, Ἀμερικῆς καί Αὐστραλίας. Ἐνδεικτικά ἀναφέρουμε τά ἑξῆς, σέ κάποια ἀπό τά ὁποῖα μετέχουν καί Ἕλληνες «θεραπευτές»: Δίκτυο τοῦ ρέικι (σέ 26 χῶρες)⁶⁵, Σύνδεσμος Ρέικι, Ἀμερικανική Διεθνῆς Ἐνωση Ρέικι (μέ περισσότερα ἀπό 10.000 μέλη παγκοσμίως)⁶⁶, Διεθνῆς Ἐνωση Ρέικι, Διεθνῆς Ἐνωση Ἐπαγγελματιῶν Ρέικι (μέ χιλιάδες μέλη σέ 50 χῶρες)⁶⁷, Παγκόσμια Ἐνωση Ρέικι, Διεθνῆς Ἐνωση Φυσικῶν Θεραπευτῶν, Διεθνῆς Ἐνωση ἀτόμων πού κάνουν «συντονισμούς», Δίκτυο Θεραπείας ἀπό Ἀπόσταση κ.ἄ.

7. Συνέπειες καί κίνδυνοι

Ἴσως οἱ λιγότερο σημαντικές συνέπειες νά εἶναι οἱ οικονομικές. Ἐδῶ δέν ἰσχύει τό «δωρεάν ἐλάβετε δωρεάν δότε». Μία «συνεδρία» ρέικι κοστίζει ἀπό 45-65 εὐρώ. Ἡ μύηση στόν Πρῶτο Βαθμό κοστίζει 200-250 εὐρώ, ἡ μύηση στόν Δεύτερο Βαθμό 400-500 εὐρώ, ἐνῶ ἡ μύηση στόν Τρίτο Βαθμό μπορεῖ νά φτάσει μέχρι 3.000 εὐρώ. Ἡ πληρωμή γιά τόν ἀντίστοιχο

64. Περιοδ. Reiki time, τεῦχος 4, σ. 14.

65. www.parama.com/html/reiki_network.html

66. www.ankerberg.com/ankerberg-articles/reiki.html

67. www.iarp.org/aboutus/Overview.htm

βαθμό στην ΄Αμερική ανέρχεται σέ 10.000 δολάρια. Δίδονται άραγε άποδείξεις; Καί τί λέει ό νόμος γιά τή θεραπεία άπό άπόσταση; ΄Η συμβουλή πάντως κάποιων δασκάλων εΐναι νά ονομάζεται τό ρέικι «τεχνική χαλάρωσης», ώστε έτσι νά άποφεύγονται τά μπλεξιμάτα μέ τό νόμο⁶⁸. Τί λέει ό νόμος γιά τήν άγυρτεία; Πώς κάποιιοι τολμοϋν νά ονομάζουν τό ρέικι «ένεργειακή ίατρική» ή «θεραπεία»; Πόσο θεραπεία μπορεΐ νά εΐναι μία μέθοδος πού «δέ χρησιμοποιεΐ οϋτε φάρμακα, οϋτε έργαλεία»; «Χρησιμοποιεΐ μόνο τό κοΐταγμα, τό φύσημα, τό χαιΐδεμα, τά (έλαφρά) χτυπήματα καί τό άγγιγμα. Αυτό θεραπεύει τίς ασθένειες»⁶⁹. Τί συνέπειες θά ύπάρξουν αν ό ασθενής πιστέψει ότι τό ρέικι θεραπεύει όλα αυτά πού λέει, γιά παράδειγμα «αΐμορραγίες, καρδιακές παθήσεις, έπιληψίες, πνευμονίες, διαβήτη, ήπατίτιδες, καρκίνους κτλ»⁷⁰; ΄Η καθυστέρηση τής ίατρικής διάγνωσης καί τής ίατρικής παρεμβάσης συχνά **στοιχίζει ζωές**.

΄Αν έξαιρέσει κανείς τίς περιπτώσεις άπάτης, δηλαδή όταν λένε ότι κάνουν ρέικι ένω στην πραγματικότητα δέν άσκοϋν ρέικι, οί ύπόλοιπες κρύβουν σοβαρούς πνευματικούς κινδύνους. Εΐναι **οί τρομεροί κίνδυνοι άπό τό άνοιγμα στόν άποκρυφισμό**. Γράφει ή πρώτην θεραπεύτρια Ρέικι Marcia Montenegro: ΄Η μύηση καί ή μυστικότητα εΐναι τεκμήριο άποκρυφον συστημάτων. ΄Η πίστη στην έπίκληση, έλεγχο, χειραγώγηση ή διοχέτευση μιΐς άόρατης ένέργειας, πού δέν μπορεΐ νά μετρηθεΐ ή νά ανιχνευτεΐ έπιστημονικά καί γιά τήν όποία δέν ύπάρχει καμιά βιολογική ή άλλη άπόδειξη, εΐναι άλλο ένα κλασικό σήμα κατατετεθέν του άποκρυφισμού.... Τό Ρέικι έχει τά χαρακτηρι-

στικά μιΐς άποκρυφιστικής πρακτικής»⁷¹. ΄Ο έρευνητής Elliot Miller δηλώνει ότι «δέν βρισκουμε κανέναν σοβαρό λόγο νά πιστέψουμε ότι ή ένέργεια τής ένεργειακής ίατρικής εΐναι ύλική καί έπιστημονική, αλλά πολλούς λόγους νά ύποπτεϋόμαστε έντονα ότι, αν πράγματι ύπάρχει (καί πιστεύω ότι ύπάρχει), εΐναι ύπερφυσική καί δαιμονική... Αυτή ή ένέργεια εΐναι άναπόσπαστο μέρος του άποκρυφισμού- όπου έμφανίζεται τό άπόκρυφο, εΐναι παροϋσα, όπου εΐναι παροϋσα, τό άπόκρυφο άναπόφευκτα θά έμφανιστεΐ.... ΄Ο κίνδυνος, συνεπώς, εΐναι μεγάλος νά μήν μπορεΐ νά χρησιμοποιηθεΐ, χωρίς ό χρήστης νά γίνει ό χρησιμοποιούμενος (δηλαδή πιόνι καί θύμα δαιμονικών δυναμένων καί έξαπάτησης)»⁷². ΄Εχουμε, λοιπόν, νά κάνουμε μέ μιΐ δαιμονική ένέργεια ή όποία χρησιμοποιεΐ τόν «θεραπευτή» καί ή όποία σαφέστατα επηρεάζει καί τόν δέκτη, γιάτί στή «θεραπεία» συμμετέχουν ένεργά καί οί δύο⁷³. Σιγά-σιγά καταλαβαΐνει κανείς ότι πίσω άπό αυτή τήν ένέργεια κρύβονται διάφορα πνεύματα-όδηγοΐ τά όποια εΐναι παρόντα καί καθοδηγοϋν τίς μύησεις καί τίς θεραπείες⁷⁴. ΄Η Laurelle Gaia, διευθύντρια του τμήματος έκπαΐδευσης δασκάλων στό «Διεθνές Κέντρο ΄Εκπαΐδευσης στό Ρέικι», άποκαλύπτει: «΄Όταν χρειάζομαι καθοδήγηση... επικαλοϋμαι τό σύμβολο θεραπείας άπό άπόσταση καί ζητώ νά μέ βοηθήσει ή ένέργεια του Ρέικι νά συνδεθώ μέ τούς όδηγούς μου. ΄Όταν αισθανθώ τήν ένέργεια νά ρέει, ρωτώ μιΐ συγκεκριμένη έρώτηση, μένω πολύ ήσυχη καί προσέχω αυτά πού άκούω. Δέν άκούω συνήθως φωνές, αλλά τίς **αισθάνομαι...** Κάνοντας θεραπείες Ρέικι όταν βρίσκω μιΐ περιοχή του σώματος πού

68. Μπαγκίνσκι Μπόντο & Σάραμον Σαλίλα, *Ρέικι ή συμπαντική ζωτική ένέργεια*, εκδ. Σώμα νοϋς, σ. 125.

69. Dr Usui Mikao & Petter Frank Arjava, *Τό άϋθεντικό έγχειρίδιο του Ρέικι του Δρα Mikao Usui*, σ. 27.

70. Dr Usui Mikao & Petter Frank Arjava, *Τό άϋθεντικό έγχειρίδιο του Ρέικι του Δρα Mikao Usui*, σ. 33-102.

71. http://cana.userworld.com/cana_reiki2.html

72. www.equip.org/free/DN068.htm

73. Müller Brigitte & Günther Horst, *Θεραπευτικά Χέρια*, σ. 258.

74. ΄Από έγχειρίδιο ρέικι στό www.spotlightministries.org.uk/reiki.htm

ἔχει ἓνα μπλοκάρισμα καὶ αἰσθάνομαι ὅτι χρειάζομαστε περισσότερες πληροφορίες, χρησιμοποιοῦ τὴν ἴδια διαδικασία σύνδεσης μὲ τούς ὀδηγούς μου γιὰ νὰ λάβω μιά συγκεκριμένη ἀπάντηση»⁷⁵. Κάποιοι μελετητές χαρακτηρίζουν τὸ ρέικι «**θεραπευτική μαγεία**», μαγεία δηλαδή πού χρησιμοποιεῖ ὡς προκάλυμμα τὴν θεραπεία καὶ σύμφωνα μὲ τὸν μακαριστό π. Ἐντῶνιο Ἀλεβιζόπουλο: ὁ «**θεραπευτής Reiki, Johrei κτλ εἶναι «εἶδος μέντιουμ**, τὸ “κανάλι” πού χρησιμοποιοῦν τὰ πνεύματα γιὰ τίς “θεραπεῖες”»⁷⁶.

Τὸ πρόβλημα εἶναι ὅτι ἡ δαιμονικὴ φύση αὐτῆς τῆς ἐνέργειας ἢ ἡ δαιμονικὴ ταυτότητα τῶν πνευμάτων συνήθως δέ γίνεται ἀντιληπτὴ, ἀφοῦ ἡ πονηρία τῶν δαιμόνων ξεπερνᾷ κάθε δική μας ἐξυπνάδα ἢ πονηριά. Γι’ αὐτὸ, καὶ ἐπειδὴ μερικές φορές μπορεῖ νὰ φαίνεται ὅτι γίνεται κάποια θεραπεία, οἱ ἄνθρωποι πιστεύουν ἢ νιώθουν ὅτι ἡ «πανίσχυρη, θεραπευτικὴ ἐνέργεια» εἶναι καλὴ ἢ θεϊκὴ. «Τὸ Ρέικι εἶναι γιὰ μένα ὁ Θεὸς πού τὸν νιώθω μέσα μου», «τὸ ρέικι εἶναι ὁ Θεὸς πού διαπερνᾷ τὸ σῶμα μας»⁷⁷, «τὸ ρέικι δέν μπορεῖ νὰ κάνει κανένα κακό» κ.τ.λ. Ἔτσι λοιπόν, ἀντὶ νὰ φύγουν μακριὰ ἀπὸ τὰ πνεύματα, ἐξαπατῶνται ἀπὸ αὐτὰ, τυφλώνονται καὶ τούς δίνουν τὴν ἐμπιστοσύνη τους⁷⁸, ὁπότε τὰ πνεύματα ἀποκτοῦν ἐξουσία πάνω τους. Αὐτὸ συμβαίνει βέβαια μόνο ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀνοιχτεῖ στό ἀπόκρυφο καὶ γι’ αὐτὸ ἡ Γραφή ἐπανειλημμένως προειδοποιεῖ νὰ μὴν ἔχουμε ὅποιαδήποτε ἀνάμιξη μὲ τὸν ἀποκρυφισμό.

Οἱ κίνδυνοι μποροῦν νὰ συνοψιστοῦν ὡς ἑξῆς:

Α) Πνευματικὴ ἐξαπάτηση, ὑποδούλωση καὶ ἐξάρτηση ἀπὸ τὰ πνεύματα⁷⁹. Ὁ Θεὸς ὑποβιβάζεται σὲ μίαν ἐνέργεια, μίαν ἀπρόσωπη δύναμη, χειραγωγήσιμη δῆθεν μὲ ἀποκρυφιστικὲς τεχνικές, γιὰ νὰ ἐπιτευχθοῦν οἱ θεραπευτικοὶ στόχοι. Ἡ ἀφύπνιση κάθε ἀποκρυφιστικῆς ἐνέργειας φέρνει σὲ ἐπαφὴ μὲ «δαιμονικὲς ὀντότητες πού στόχο ἔχουν τὴν πνευματικὴ ἐξαπάτηση καὶ τὴν κατοχή»⁸⁰.

Β) Ἀπεμπόληση τῆς χριστιανικῆς ιδιότητος. Παρ’ ὅτι τονίζεται ὅτι τὸ ρέικι «ἀπευθύνεται σὲ ἄνθρώπους κάθε θρησκείας καὶ δόγματος», ὅτι «δέν ἀντίκειται στό Χριστιανισμό»⁸¹ καὶ παρ’ ὅτι στό ἐξωτερικὸ γίνονται προσπάθειες νὰ διαδοθεῖ τὸ κίνημα τῶν «χριστιανῶν θεραπευτῶν ρέικι», τὸ ρέικι καὶ ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἐντελῶς ἀσυμβίβαστα μεταξύ τους καὶ ὅποιος προσφεύγει στό ρέικι ἀπεμπολεῖ τὴν χριστιανικὴν του ιδιότητα. Οἱ μῆσεις καὶ τὰ σύμβολα σφραγίζουν τούς ἄνθρώπους τοῦ ρέικι καὶ «ἔστω καὶ ἐν ἀγνοίᾳ του νὰ σφραγισθεῖ κάποιος», ἔλεγε ὁ γέροντας Παῖσιος «χάνει τὴν θεῖαν χάριν καὶ δέχεται τὴν δαιμονικὴν ἐνέργεια»⁸². Ὅσοι μῆθησαν στό ρέικι, προφανῶς ἀπαρνήθηκαν τὸ Βάπτισμα στό ὁποῖο εἶχαν σφραγισθεῖ μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα⁸³. Ἐπιπλέον οἱ ἐμπειρίες ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης, ἢ οἴηση τῆς δῆθεν θεραπείας –«ὅπως ὁ Χριστός», λένε– χωρὶς νὰ τούς ἔχει δοθεῖ ἐξουσία ἀπὸ τὸ Χριστό, ὅλα αὐτὰ συγκρούονται μὲ τὸ χριστιανικὸ πνεῦμα. Ἐπίσης, οἱ τεχνικὲς ὑπο-

75. www.reiki.org/reikinews/listening.html

76. † π. Ἀλεβιζοπούλου Ἀντωνίου, Ὁ Ἀποκρυφισμὸς στό φῶς τῆς Ὀρθοδοξίας, τεύχη 11-15, Διάλογος, 1996, σ. 277.

77. Müller Brigitte & Günther Horst, *Θεραπευτικά Χέρια*, σ. 222.

78. Ἡ παρότρυνση ἀπὸ τούς δασκάλους εἶναι: «ἀγκάλιασε τὴν συμπαθητικὴν ζωτικὴν ἐνέργεια καὶ ἐμπιστέψου αὐτὴν τὴν πηγὴν ζωῆς χωρὶς ὄρους», βλ. βιβλίον Ἡ φωτιὰ τοῦ ρέικι, σ. 162

79. *Encyclopedia of New Age Beliefs*, σ. 80.

80. *Encyclopedia of New Age Beliefs*, σ. 610.

81. Λουκίδου Θάλεια, *Reiki*, σ. 136.

82. Γέροντος Παῖσιου, *Πνευματικὴ ἀφύπνιση, Λόγοι Β'*, ἔκδ. Ἱ. Ἡσυχαστηρίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, Σουρωτῆ, σ. 190.

83. «Σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου» (Ἀκολουθία Ἁγίου Βαπτίσματος καὶ Χρίσματος).

καθιστούν τό χριστιανικό άγώνα και τά Μυστήρια. Καθαρίζοντας –λένε– τά τσάκρα άποκτάς κάθαρση. Άγγίζοντας τό τσάκρα τής καρδιάς ένισχύεται ή άγάπη⁸⁴. Είσπνέεις –λένε– άγάπη και έκπνέεις συγχώρηση. «Όταν τό τσάκρα τής καρδιάς είναι άνοιχτό μπορείς νά αισθάνεσαι άγάπη χωρίς όρους. Μπορείς νά συγχωρείς». «Μέ τή βοήθεια του Δεύτερου Βαθμού του Ρέικι, ζήτησα συγγνώμη άπ’ όλα εκείνα τά πλάσματα για τά λάθη και τίς άνοησίες πού είχα διαπράξει εις βάρος τους: πρώτα σχημάτισα τό σύμβολο τής θεραπείας άπό άπόσταση, άναφέροντας τό όνομα του προσώπου πού είχα βλάψει... μετά ζήτησα συγχώρηση στέλνοντας τό σύμβολο τής νοητικής θεραπείας, και τέλος έκλεισα τή διαδικασία μέ τό σύμβολο τής δύναμης⁸⁵. Τί σχέση έχουν αυτά μέ τήν ταπείνωση, τόν άγώνα για τήν κάθαρση των παθών και τό Μυστήριο τής μετανοίας;

Γ) Άσθένειες, συναισθηματικές και ψυχικές διαταραχές, παραφροσύνη, δαιμονοληψία. Η έπικοινωνία μέ τά πνεύματα έπιφέρει: έπιπτώσεις στή σωματική και ψυχική υγεία, όπως σωματικά προβλήματα και ψυχικές άσθένειες, έπιθέσεις πνευμάτων, συναισθηματικά μαρτύρια, πρόωρους θανάτους και αυτοκτονίες⁸⁶. Ο Dr Kurt Koch, ό όποιος άσχολείται έδώ και 45 χρόνια μέ τά θύματα του άποκρυφισμού, τονίζει ότι έχει συναντήσει «πολυάριθμες περιπτώσεις αυτοκτονιών, μοιραίων δυστυχημάτων και παραφροσύνης άνάμεσα σέ όσους άσκοϋν τόν άποκρυφισμό»⁸⁷. Επίσης, κάποιιο υποστηρίζουν ότι στίς ψευδοθεραπείες ή άσθένεια μεταφέρεται άπό τό σωματικό στό συναισθηματικό ή πνευματικό έπίπεδο. Δέν είναι λίγοι εκείνοι πού άνέ-

πτυξαν συναισθηματικές διαταραχές ή παρουσίασαν άλλαγές στήν προσωπικότητα πού έφτασαν μέχρι τήν τρέλα και τό δαιμονισμό. «Όπου ύπάρχει δαιμονοληψία, συνήθως ύπάρχει και παρελθόν άποκρυφισμού⁸⁸. Χαρακτηριστική είναι ή περίπτωση κυρίας πού γνώρισε και άρχισε νά έξασκει τό ρέικι ώσπου μία μέρα είχε τήν τρομακτική –όπως τήν όμολογεί ή ίδια– έμπειρία 35 διαφορετικών πνευμάτων. Ο δάσκαλος της τήν καθήσυχασε: «Αυτό είναι ύπέροχο, Jill. Έχεις έπιλεγεί άπό τά πνεύματα θεραπείας του ρέικι. Θα είναι οί σύντροφοί σου για πάντα τώρα»⁸⁹.

Οί άποκρυφιστές και τά θύματά τους συχνά καταλήγουν σέ ψυχιατρικά ιδρύματα⁹⁰. Χριστιανοί ψυχίατροι υποστηρίζουν ότι σέ περιοχές όπου έξασκεΐται ευρέως ό άποκρυφισμός κάποιες φορές πάνω άπό τούς μισούς τροφίμους των ψυχιατρικών κλινικών ύποφέρουν άπό τυραννία του άποκρυφισμού και όχι άπό ψυχική πάθηση⁹¹. Σύμφωνα μέ σοβαρούς μελετητές «παρατεταμένες δραστηριότητες μέ πνευματιστικές δυνάμεις οδηγούν σέ συμπτώματα σχιζοφρένειας, γνωστά ως πνευματιστική ή μεντιουμιστική ψύχωση»⁹². Φαίνεται έχουν δίκιο οί δάσκαλοι του ρέικι, όταν λένε ότι τό ρέικι άγγίζει τό πνεύμα –μόνο πού δέν τό άγγίζει θεραπευτικά, όπως λένε.

Κλείνοντας, παραθέτω τά ίδια τά λόγια ενός –άπό είκοσαετίας– ρέικι μάστερ: «ύπάρχουν άνθρωποι πού έχουν όδηγηθει στά φρενοκομεία άπό τό ρέικι».

Τελικά, μήπως θα πρέπει νά προβληματιστούμε για τό πού μās οδηγούν όλες αυτές οί νέες «θεραπείες»; Άπό πού ξεκινούν και πού καταλήγουν; Έάν δέν τό κάνουμε για μās, άς

84. Petter Frank Arjava, *Η φωτιά του ρέικι*, σ. 77.

85. Petter Frank Arjava, *Ρέικι ή κληρονομία του Dr. Usui*, σ. 124.

86. *Encyclopedia of New Age Beliefs*, σσ. 111-112, 223.

87. *Encyclopedia of New Age Beliefs*, σ. 112.

88. <http://don.ratcliffs.net/usingspsychinchurch/a4.pdf>

89. www.spotlightministries.org.uk/reiki.htm

90. www.johnankerberg.org/Articles/new-age/NA0705W2.htm

91. Ένθ’ άνωτ.

92. www.ankerberg.com/Articles/new-age/NAO605W2.htm

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑ

‘Ο ‘Αρχιεπίσκοπος στό Π.Σ.Ε. ‘Ανάγκη για μεγαλύτερη σοβαρότητα

‘Η ‘Ιερά Σύνοδος μέ ‘Ανακοινωθέν της (Μάιος 2006) έφιστᾶ τήν προσοχή τῶν ‘Ορθοδόξων πιστῶν στήν προσηλυτιστική δράση προτεσταντικής ὀργανώσεως σέ 40 (!) ἑλληνικά νησιά.

Τήν ἴδια ὥρα ὁ ‘Αρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος ἐκπροσωπεῖ –γιά πρώτη φορά ὁ ἴδιος– τήν ‘Εκκλησία τῆς ‘Ελλάδος στό Συνέδριο τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου ‘Εκκλησιῶν» (Π.Σ.Ε.) στή Γενεύη, συνοδευόμενος ἀπό τούς Σεβ. Μητροπολίτες Δημητριάδος κ. ‘Ιγνάτιο καί Μεσογαίας κ. Νικόλαο καί ἀπό τούς Θεοφιλ. ‘Επισκόπους Θερμοπυλῶν κ. ‘Ιωάννη καί ‘Αχαΐας κ. ‘Αθανάσιο.

‘Η πρόδηλος ἀντίφαση δέν ἀπασχόλησε κανένα; ‘Από τή μιᾶ μεριά καταδικάζουμε τήν προσηλυτιστική τους δράση καί ἀπό τήν ἄλλη καθόμαστε στό ἴδιο τραπέζι καί τούς ἀναγνωρίζουμε ὡς ἐκκλησίες!

Μελετώντας κάποιος τήν ὄλη παρουσία τοῦ Μακαριώτατου καί τῆς συνοδείας του ἐκεῖ, βλέπει τή μεγάλη διασύνη νά καλυφθεῖ ὁ χαμένος χρόνος τῶν ἐτῶν πού ἡ ‘Ελλαδική ‘Εκκλησία βρισκόταν ἔξω ἀπό τό ἐκσυγχρο-

στικό club, ἀκολουθώντας μιᾶ πιά παραδοσιακή γραμμή στά θέματα τῶν σχέσεων της μέ τούς ἑτεροδόξους.

Πράγματι ὁ Μακαριώτατος δέν ἐφείσθη λόγων προκειμένου νά πείσει γιά τό νέο πρόσωπο τῆς ‘Εκκλησίας τῆς ‘Ελλάδος, πού ὁ ἴδιος ἐκπροσωπεῖ. Εἶναι βλέπετε καί τό σύνδρομο μειονεξίας ἔναντι τοῦ Φαναρίου, τό ὅποιο εἶναι «παλαίμαχο» στόν χῶρον αὐτόν. Καί γιά νά μή μένουν ἀμφιβολίες γιά τή νέα γραμμή πλεύσεως, ἀπενεμήθησαν ἀπό τόν ‘Αρχιεπίσκοπο στή διάρκεια γεύματος πρὸς τιμὴν τοῦ νῦν Μητροπολίτου ‘Ελβετίας κ. ‘Ιερεμίου τά ἀνώτατα τῶν εὐσήμεων στόν παλαίμαχο οἰκουμενιστή Μητροπολίτη πρῶην ‘Ελβετίας κ. Δαμασκηνό. Εἶπε μεταξύ ἄλλων ὁ Μακαριώτατος: «Εἰς τό σημεῖον αὐτό θεωρῶ χρέος μου ὅπως ἐκφράσω τά θερμά μου συγχαρητήρια ἐκ μέρους συμπάσης τῆς ‘Ελλαδικῆς ‘Εκκλησίας διά τό προφητικόν ἔργον, τήν πολὺπλευρον διακονίαν καί τό θυσιαστικόν φρόνημα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου πρῶην ‘Ελβετίας καί νῦν ‘Ανδριανουπόλεως κ. Δαμασκηνοῦ Παπανδρέου, δι’ ὅσα οὗτος ἔπραξε διά τήν πραγματοποίησιν τῆς ‘Αγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς ‘Ορθοδόξου Οἰκογενείας καί τήν ‘Ενότητα τῆς ‘Εκκλησίας».

‘Η Παρακαταθήκη παρακαλεῖ για τή συνδρομή σας

Γιά τήν ἀποστολή τῆς συνδρομῆς σας (ἑσωτερικοῦ 10 εὐρώ, ἔξωτερικοῦ 30 εὐρώ καί Κύπρου 7 λίρες Κύπρου) μπορεῖτε νά χρησιμοποιήσετε τήν ἐνθετη ταχυπληρωμή, ἡ ὁποία ἔχει χαμηλότερο ταχυδρομικό τέλος ἀπό τίς ἄλλες ταχυδρομικές ἐπιταγές ἢ νά καταθέσετε χρήματα σέ ἕναν ἀπό τούς δύο τραπεζικούς λογαριασμούς πού ἀναγράφονται κατωτέρω:

‘Εθνική Τράπεζα: 421/614374-15 καί Alpha Τράπεζα Πίστεως: 815-002101-039454.

Στήν τελευταία αὐτή περίπτωση τῆς καταθέσεως μέσω Τραπεζῆς, παρακαλοῦμε νά γράψετε ὅποσδήποτε τό ὄνομά σας στό παραστατικό καταθέσεως πού συμπληρώνετε στήν Τράπεζα, ὥστε νά μποροῦμε νά τό πληροφορηθοῦμε καί νά σᾶς ἀποστείλουμε καί τήν σχετική ἀπόδειξη. ‘Η ἀπόδειξη συνδρομῆς ἢ δωρεᾶς μπορεῖ νά ἐπισυναφθεῖ στή φορολογική σας δήλωση, γιά νά ἐκπέσει τό ποσό αὐτό ἀπό τήν ‘Εφορία.

Σχόλιο «Π»: Είναι κρίμα και είναι λάθος που ακολουθείται αυτή τή γραμμή. Καί είναι λάθος, γιατί ούτε τήν γραμμή τών άγιων –παλαιών και συγχρόνων– έκφράζει (ώς ρίξει μιá ματιά, όποιος έπιθυμεί, για να δει τήν ξεκάθαρη γνώμη ενός π. Παΐσιου, ενός π. Πορφυρίου και τών όμοίων τους π. Σωφρονίου και π. Ίακώδου γι' αυτά τά θέματα) ούτε και τόν ευσεβή λαό μας αναπαύει αυτή ή νέα γραμμή. Ποϋ είσαι μακαριστέ Άρχιεπίσκοπε Σεραφείμ μέ τό άμίμητο ρητορικό σου έρώτημα: «Είμαι ώρέ ό πάπας Έκκλησία;». Σήμερα όχι μόνο τόν πάπα αλλά και τίς χιλιάδες τών προτεσταντικών παραφυάδων νομιμοποιήσαμε ως έκκλησίες.

Παπικά ευχολόγια έν όψει έπισκέψεως στό Φανάρι

Διαβάζουμε στόν ήμερήσιο τύπο τής 30.6.2006:

«Τήν ευχή ή έπίσκεψή του στην έδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου να βοηθήσει ώστε να άνοιξει ό δρόμος για τήν ένότητα μεταξύ τής Καθολικής και τής Όρθόδοξης Έκκλησίας έξέφρασε ό Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ' έν όψει τής μετάδασής του στην Πόλη, στις 28 Νοεμβρίου.

“Συναισθανόμαστε ζωηρώς τήν κοινή ευχή... μαζί να πιούμε από τό ίδιο Δισκοπότηρο και να φάμε από τόν ίδιο Άρτο του Κυρίου. Μέ τήν ευκαιρία αυτή, πάλι προσευχόμεθα όπως ένα παρόμοιο δώρο δοθεί σύντομα” δήλωσε ό επικεφαλής τής Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας».

Προχωρημένα νεοταξικά μαθήματα άπό τό Ίδρυμα Άνδρέα Παπανδρέου

Άπό τήν ιστοσελίδα τής Καθημερινής (www.kathimerini.gr/4dcgi/o_w_articles_kathremote_766688_16/12/2005_2284996) πληροφορούμεθα για διάλεξη που έδωσε στό Ίδρυμα Άνδρέα Παπανδρέου μέ θέμα «Η θρησκευτική μισαλοδοξία και τό μέλλον τής Δημοκρατίας» ή καθηγήτρια Νομικής και Ηθικής του Πανεπιστημίου του Σικάγου Martha Nussbaum, έβραϊκής καταγωγής. Όπως διαβάζουμε, ή κ. Nussbaum «τάχθηκε υπέρ τής

ανάπτυξης μας “άστικής θρησκείας” μέσω τής Παιδείας».

«Άναφερόμενη στό πώς θά μπορούσε να αναπτυχθεί ή “άστική θρησκεία” ή ή “θρησκεία τής άνθρωπότητας” μέσω τής Παιδείας, ή κ. Nussbaum κατέθεσε προτάσεις όπως ό δημόσιος έορτασμός ποικίλων θρησκευτικών έκδηλώσεων, ή ανάπτυξη ενός “ήθικού ιδεώδους” μέσω τής εκπαίδευσης, και ή ανάπτυξη πολιτικών θεσμών που αναπτύσσουν τόν σεβασμό. Έπιπλέον, ύποστηριξε ότι τά θεμελιώδη δικαιώματα πρέπει να είναι σεβαστά για όλους και πρόσθεσε ότι κάθε έγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρέπει να διδάσκει τήν ισότητα τών γυναικών, να αναπτύσσει τήν κριτική ικανότητα τών μαθητών και να έχει μάθημα για τίς δημοκρατικές άξίες και τήν ιστορία τών διαφόρων θρησκειών».

Ή Αίγυπτος άπαγορεύει τόν «Κώδικα Ντά Βίντσι»

Τό Άθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων (Α.Π.Ε). μεταδίδει άπό τό Κάιρο τής Αίγυπτου (13.6.2006):

Οί αιγυπτιακές άρχές άνακοίνωσαν σήμερα ότι θά κατασχέσουν τά αντίτυπα του Μπέστ-Σέλερ μυθιστορήματος «Κώδικας ντά Βίντσι» και θά άπαγορεύσουν να προβληθεί στην Αίγυπτο ή κινηματογραφική ταινία, που βασίζεται στό βιβλίο αυτό. Αυτό δήλωσε σήμερα στό Κοινοβούλιο ό ύπουργός Πολιτισμού. Στά χειροκροτήματα τών μελών του Κοινοβουλίου, ό ύπουργός Φαρούκ Χόσνι δήλωσε: «Άπαγορεύουμε όποιοδήποτε βιβλίο που προσβάλλει τήν όποιαδήποτε θρησκεία... θά κατασχέσουμε αυτό τό βιβλίο».

Στό Κοινοβούλιο έγινε συζήτηση για τό βιβλίο και τήν ταινία μετά άπό αίτημα όρισμένων μελών Κοπτικών Χριστιανικών Ένώσεων, που ζήτησαν τήν άπαγόρευσή τους. Ή Ζορζέτ Σόμπι, μέλος μας Κοπτικής Ένωσης κρατώντας ένα αντίτυπο του βιβλίου και τήν άραβική του μετάφραση δήλωσε ότι περιέχει ύλικό τό όποιο είναι πολύ προσβλητικό. «Βασίζεται σε σιωνιστικούς μύθους, και περιέχει ύβρεις κατά του Χριστού· ύβρίζει τή Χριστιανική θρησκεία και τό Ίσλάμ», τόνισε ή κ. Σόμπι.

**Ένα εξάμηνο νωρίτερα
διαφημίζουν τον άρχιμάγο!**

Τόν Νοέμβριο του 2006 θά εμφανισθεῖ στήν Ἀθήνα ὁ ἀρχιμάγος Ντέιβιντ Κόπερφελντ καί ἤδη ἀπό τόν Μάιο διαφημίζεται μέ γιγαντοαφίσες σέ κεντρικούς δρόμους στήν πρωτεύουσα. Σπανιότατη –ἀν ὄχι μοναδική– περίπτωση στά χρονικά τῆς διαφήμισης. Ἔχουν λυσσάξει οἱ ἰνστρούχτορες τῆς Νέας Ἐποχῆς νά μύησουν τόν ἑλληνικό λαό στήν μαγεία καί τόν ἀποκρυφισμό.

**Μήν ἀποροῦμε γιά τήν ἐξαφάνιση
Ἄλεξ στή Βέροια**

Μύηση στόν ἀποκρυφισμό μέσῳ περιοδικῶν λαμβάνει χώρα στήν πατρίδα μας τά τελευταῖα χρόνια. Ἀπό τό πλῆθος τῶν περιοδικῶν τοῦ εἴδους διαλέγουμε ἓνα, τό ὁποῖο στό τεῦχος του, πού κυκλοφορεῖ αὐτή τήν ἐποχή, προσφέρει ἔπτωση 35% σέ ὅσους γρα-

φοῦν συνδρομητές καί ἀποστολή σ' αὐτούς τούς νέους συνδρομητές ἑνός CD μέ αὐθεντικές ἠχογραφήσεις, ὅπου ὁ πατέρας τοῦ νεοσατανισμοῦ ἄγγλος μάγος Ἄλιστερ Κρόουλυ κάνει ἐπικλήσεις στούς δαίμονες!

Μήν ἀποροῦμε λοιπόν ὅταν 11χρονοι σκοτώνουν συνομηλίκους των ἢ ὅταν παιδιά τῆς ἴδιας ἡλικίας ὑπερψηφίζουν τό σατανιστικό τραγούδι, πού δῆκε πρῶτο φέτος στή Γιουροβίζιον.

Κάποτε ἡ τσιμπίδα τοῦ νόμου πιάνει τούς φυσικούς αὐτουργούς ἐγκλημάτων, ὅπως ἐκεῖνα τῆς Παλλήνης τό 1994 ἢ τό πρόσφατο τῆς Βέροιας. Τό θέμα εἶναι ποιός εἰσαγγελέας θά ἐπέμβει γιά τούς ἠθικούς αὐτουργούς τῆς προαγωγῆς τῆς νεολαίας μας στόν νεοσατανισμό καί τή σύμφυτη μέ αὐτόν ἐγκληματικότητα. Καί ποιός εἰσαγγελέας θά ἐγκαλέσει τά πανίσχυρα ΜΜΕ –καί τήν Πολιτεία πού τά ἀνέχεται– γιά τήν παραπαιδεία τῆς βίας, τοῦ σέξ καί τῆς μαγείας, πού παρέχουν σέ μικρούς καί μεγάλους.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Διμηνιαία ἔκδοση τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου
γιά τήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση «Παρακαταθήκη»
Κωδικός ΕΛ.ΤΑ. 5142

Ἐκδότης - ὑπεύθυνος κατὰ τόν νόμο: Βασιλική σύζ. Ἡρ. Λαμπροπούλου
Σύμβουλος Ἐκδόσεως: Μοναχός Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης
Ἐπεύθυνος τυπογραφείου: ΤυρOffset Β. Κουκουλῆς καί Σία Ο.Ε.
Ἐκτύπωση — Βιβλιοδεσία

Συνδρομή ἐσωτερικοῦ ἐτήσια: 10 εὐρώ
Συνδρομή ἐξωτερικοῦ ἐτήσια: 30 εὐρώ

Συνδρομή Κύπρου ἐτήσια: 7 λίρες Κύπρου

Ἐπιστολές - Συνδρομές: Περιοδικόν ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
Τ.Θ. 18407 – 540 03 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων τους
καί ἀκολουθοῦν τήν ὀρθογραφία τους.

© ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευση, κατόπιν γραπτῆς ἀδείας ἀπό τήν διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ.

